

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitótér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Göcsölő főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, december 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelkek: A törvényen kívüli állapot és a községek.**
A képviselőház ülése.
Klotild főhercegnő temetése.
A székudvari postamesternek.
Hirdetmény — a sorozására.
A király karácsonya.
Az obstrukció utolsó napja.
Novellá és társulat.
A király Budapesten.
Fölpofozott képviselő.
A levélhordó merénylője.
Motoros gyorsvonat.
Egy fölmentő verdikt.
Az Országos vásár nyílt színpada.
Táras: Első látogatás. Irta: Ifj. Lónyay S.-né.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodál.
Irta: Lagerlöf Zelma.

A törvényen kívüli állapot és a községek.

Arad, december 18

Alig néhány nap választ el bennünket attól, hogy ennek az ország történetében nevezetes esztendőnek hátat fordítva, a másikat kezdjük lemorzsolni. De ennek dacára az állami élet minden ágazatában zsidbasztólag ható politikai küzdelem még egyre tart s ha névleg meg is szűnt, látjuk, hogy elégeél s hátráltat minden hasznos törvényhozói alkotást.

Nem politizálni akarunk ezuttal, nem is célunk azt fejtegetni, ért-e el az a nyolc hónapos képviselőházi küzdelem az országra hasznos eredményeket, de mint a községi élet alapos ismerője, arra aka-

rok rámutatni, hogy milyen káros kihatásai vannak ennek az obstrukciónak elnevezett politikai kavarodásnak a községek beléletére.

Köztudomásu, hogy községeink legnagyobb részben pótdadó kivetés útján fedezik kiadásait.

A legtöbb községnek egyetlen jövedelmi forrása a pótdadó s mivel ezt csak a szükséglet mérvéhez képest vethetik ki, mi sem természetesebb, mint hogy az engedélyezett pótdadót be is kell szedniök, mert különben fizetési kötelezettségüknek eleget tenni képtelenek.

Tudjuk azt, hogy a pótdadó behajtását a törvényen kívüli állapot nem gátolja s éppen azért talán jogosulatlanak is látszik az első pillanatra, hogy az obstrukciót meggyanusítottuk, midőn annak a községi életre való káros kihatásáról szóltunk, de bizonyítani fogom, hogy igen is messze évekre kiható károkat okozott ez a politikai küzdelem nemcsak a községeknek, mint erkölcsi testületeknek, de maguknak az adózóknak is.

A községi adók behajtásának nincs akadálya, ez azonban csak névleg áll, mert igen is van, még pedig igen nagy akadálya és ez az, hogy nincs a községi pótdadó kivetve; nincs kivetve pedig azért, mert a kivetés alapjául szolgáló egyenes adók kivetése befejezést erre az esztendőre nem nyert.

A községi adók tehát törvény szerint és jogosan csak a múlt évi kivetésnek megfelelőleg szedhetők, illetve hajthatók be s éppen ebben rejlik a züllött poli-

tikai viszonyoknak káros kihatása a községi életre.

Igen sok község van, hol ezuttal nem részletezhető okok miatt jóval túl haladja az ez évi kiadás a múlt évit, ebből folyik tehát, hogy ez évi pótdadó kivetésnek is meg kell haladni az előző évit; de ma a község csak a múlt évi kivetés szerint szedhet pótdadót s így bevétele annyi, mint tavaly volt; kiadása pedig az előirányzat szerint talán még egyszer annyi, mint a mit beszédhet s így mi marad számára: adósság a jövő terhére.

Az obstrukció tehát igen sok községnek okoz anyagi károkat, mert lehetlenné tette, hogy pótdadóját a közsükségletnek megfelelőleg erre az esztendőre kivetette és beszédhetne volna. Áll ez különösen a mi vármegyénkre, a hol ali; akad 5—6 község, a mely pótdadó-kivetés nélkül fedezi közsükségeit.

De nemcsak a községek háztartásai érzik meg ennek, a képviselőházban lezajlott „haragszom rád” játéknak a káros hatását, hanem érezni fogja azt éven át az a szegény Isten adta nép is, a melynek nevében az a nyolc hónapos semmittevés lezajlott.

Szokása már a magyar embernek, hogy adót nem szívesen fizet, még akkor sem, ha *muszáj*, az idén pedig *nem volt muszáj* fizetni. Elt is ezzel a jogával igen sok ember, különösen a szegényebbje. A jövő évre tehát igen sok embernek kell majd két évi adót fizetni, több községnek kell erről az évről fedezetlenül maradt kiadásait a jövő év terhére átvinni s így

Első látogatás.

Irta: Ifj. Lónyay Sándoré.

Az alispán szokatlanul rosszkedvűen nyitott be a feleségéhez.

— Éppen jó, hogy jössz, kedvesem, — szólott amaz, felállva helyéről. — Olyan boszúságom van. Tudod hogy N. né asszony néha teljesen kiapadhatatlan a filantropikus szeszélyeiben; ma egy parochia nélküli beteg katolikus papot küldött a nyakamra, mert — mint írja — nála nagy remue-ménage van; festik a vendégszobáját és nincs hova tennie legujabb vendéjét. Már most mondd meg, mit csináljak vele?

— Dobd ki! — válaszolt a férje lakonikusan.

Az asszony csodálkozva tekintett rá. Hogyan? Az ő ura mondta ezt, a ki maga a megtettesült vendégszeretet? Nem akart hinni a füleinek. Aggodalmasan a karjára tette a kezét.

— Talán valami bajod van? — kérdezte. — Avagy kellemetlenség ért? Vagy talán a fejed fáj. Nem csodálkozám rajta, hiszen örökösén abban a zárt levegőjű hivatalban ülsz. Oh, én nem is tudom, minek strapálsz úgy agyon magadat, mikor hála Istennek nincs szükségünk erre a fizetésre. Hidd el, sokkal boldogabak lehettünk volna, ha künn mara-

dunk a faluu. De hát nektek férfiaknak, az első az ambició . . . János, — fordult most a belépő inashoz — hozza be a narvágos urnak a cognacot, meg a pogácsát, aztán mondja meg a szakácsnőnek, hogy egy vendégünk lesz ebédre. — A papot mindenestre meg kell tartanom délutánig — folytatta ismét az urára tekintve — azután majd meglátom, mit tehetek az érdekében . . . János! — kiáltott a távozni készülő inas után — várjon csak, adja ide a kendőmet, inkább mégis magam megyek ki a kamarába.

Az ajtóból még visszaszólt: — Aztán el ne felejtse a tiszta abroszt. A férje szó nélkül hallgatta végig mindent: leült a diványra, keresztibe tette a lábait, az aranykeretű cvikkert az orrára illesztette s dobolni kezdett az asztalon a kezével. Ez volt legelső félreismerhetetlen jele a zivatarnak.

Ezalatt János néhány hasáb fát tett a tűzre s egy tálcán az ura elé állította a cognacot.

Az asszony pár perc múlva újra visszajött és néhány levelet dobott elébe az asztalra.

— Az előbb hozta a postás, — szólott kedvetlenül. — Van közte egy meghívó is a kasszinó-bárra. Remélem nem megyünk el?

Leült mellé a diványra, és szép barna szeméit kérőleg függesztette reá

— Oh, hiszen ha rajtad állana, sohasem mennénk el sehová — válaszolt amaz keserűen. — Mindez megjárja rokoni vagy baráti

körben; azok nem követelnek minden látogatásra egy látogatást. De legalább annyit megtehetnél volna, hogy az első viziteket visszaadjad. Te arra sohasem gondolsz, mennyi ellenséget szeresz nekem a makacsságoddal.

— Oh már megint Terényiékre célzasz? — kérdezte az asszony vállat vonva. — Magam sem tudom, hogy maradt az el. Mindig közbejött valami. No de most már ugyis idejét multá. — Talán hallottál valamit felőlük? — Máshová helyezték át őket?

A férje mogorván válaszolt. — Nem.

— Talán beteg valaki náluk? — Akkor küldenék a szegény asszonynak egy kis szőlőt, vagy befőzöttet . . .

— Nem.

— Találkoztál velük az utcán? . . .

— Nem! — kiáltott a férje harmadszor is, olyan türelmetlenül, hogy az asszony ijedten hallgatott el. — Vajjon mi történhetett az ő urával, a ki máskor olyan, mint a kezes bárány, és most ilyen ridegen beszél vele, vele, a kinek a hangjára pedig máskor mindig lecsendesült, megnyugodott?

— Hátha sem át nem helyezték, se nem betegek, sőt nem is láttad őket az utcán, akkor . . . akkor hogy jutottak az eszedbe ennyi idő múlva? — reszkírozta meg az asszony néhány pernyi szünet után bátorítatlanul.

— Hogy hogyan jutottak eszembe? Hát hi-

népünk egy jó részének vállaira kétszeres teher hárul csak azért, mert akadt a nép adófilléreiből fizetett magyar törvényhozásban 50—60 olyan honatya, kik azért, hogy egy arasztal nagyobb hazafiaknak látszassanak, megakadályozták az ország pénzügyi adminisztrálásának rendes menetét.

Addig míg az ellenzék küzdelme a nemzeti önállóság és közszabadság minél szélesebb alapokra való kiterjeszkedése körül mozgott, önelégültséggel szemléltük.

De erről az utról már rég letért az obstruáló ellenzék s hónapokon át üzött játékaival azt a látható eredményt érte el hogy megszorította igen sok szegény ember adósságát. Ez lesz az obstrukció egyik legmaradandóbb emléke, amiről bizonyára emlékezni fog Lengyel Zoltánokra a mi becsületes népünk a száz esztendő s jövődő mondó szerint nem igen bőséges nek ígérkező 1904-ik szökő esztendőben.

P.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 18.

Hamar végére értünk a delegációs szünetnek. Odafönt Bécsben gőzölvél, futólépésben intézték el az ügyeket és a valóság a legfukarabb reménynél is szűkebben mért: a t. obstrukcionista csak három napi szünetet élvezhettek. Persze, hogy senki sem hitte, hogy a mai, péntekre hirdetett ülést a valóságban is meg lehessen tartani érdemleges tárgysorozattal: úgy esett, hogy a szabadelvű, párt elnöksége jónak látta külön értesítéseket kibocsátani a mai ülésre tagjaihoz, hogy korán jelenjenek meg a Házban. Erre a figyelmeztetésre — mint a többi ki fog tűnni — szükség is volt, de hát azért mégis kevesen tettek eleget neki, úgy hogy a mai ülés — felfüggesztéssel kezdődött.

A delegátusok legnagyobb része megérkezett ma a fővárosba. Gróf Tisza István miniszterelnök már korán megjelent a Házban, minisztertanácsai nemkülönben. Gróf Apponyi Albert sűrű ruhája is ott világított a homályos folyosón, a mikor az elnöki csengő beszólította a jelenlevőket az ülést rembe.

szen egy fél év óta egyebet se teszek, mint ezzel a gondolattal fekszem le, ezzel kelek föl, tört ki a férfi hevesen. Hogy jutottak eszembe! Egy ember, a kinek a kesernyős ábrázata az első, a mit a hivatalba menet meglátok, egy ember, a ki . . . a ki már csak immel-ámmal köszön nekem, a principálisának. És te még azt kérdezed, hogy jut az eszembe! . . . A hivatalos teendők megkívánják, hogy folyton érintkezzünk egymással, s nekem azt mindig azzal a tudattal kell tennem, hogy minden ok nélkül, csupán asszonyi szeszélyre hallgatva, megsértettem ezt a derék, becsületes embert, de a feleségét is, mert nem adtam vissza a látogatásukat . . . Hogy jut az eszembe! Te igazán nagyszerű vagy! . . .

Felugrott a helyéről a nagy léptekkel le s fel járkált a szobában.

— Persze — folytatta, megállva a felesége előtt — az nagy áldozat lett volna tőled, hogy a kedvemért magadra öltsd a fekete selyem ruhádat és beülj a kocsiba. Mert az unalmas és kényelmetlenséggel jár. De bezzeg, ha arról van szó, hogy ide hívjunk valakit, akkor mindjárt „Gyurkám édes“ vagyok és egy hétig csupa rozsból van az ágyam vetve . . .

Az asszony tiltakozó mozdulatot tett; kinyitotta az ajkát is, hogy közbeszóljon, de most az egyszer a férje birta jobban lélegzettel.

— Már most aztán magadra vess mind azért, a mi történni fog, — mondta tragikus

A képviselőház ülése december 18-án.

Elnök: Perczel Dezső.

Elnök féltizenegykor nyitja meg az ülést. Szóts Pál jegyző felolvassa a jegyzőkönyvet.

Szederkényi Nándor: A múlt ülés végén szóló is beadott egy indítványt. Nem hallotta, hogy a jegyzőkönyvben benne volna.

Szóts Pál: Felolvassa a jegyzőkönyvnek megfelelő passzusát, mely szerint Szederkényi azt indítványozta, hogy a Ház pénteken tartsa ülést.

Szederkényi Nándor: Szóló indítványát helytelenül regisztrálta a jegyzőkönyv. Szóló nem péntekre, hanem csak egy meghatározott napon kérte az ülés egybehívását. Kéri a jegyzőkönyv ily értelmű kiegészítését.

Már az egész Ház bele akart menni a módosításba, de felállott:

Csávolszky Lajo: Kérem a Ház határozat képességének megállapítását.

Az elnök — mit tehetet egyebet? — megszámláltatja a jelenlevőket s mikor kitűnik, hogy nincsenek az ülésen százan, hanem csak hetvenöt, az ülést tizenöt percre felfüggeszti.

A tizenöt perc azonban félóránál is hosszabbra elhúzódik, mert a t. honatya csak nem tetszik bejönni a Házba.

Végre egynegyed tizenkétkor megpróbálja Perczel elnök becsületesen a jelenlevőket a terembe s ujbol megnyitja az ülést. Csakugyan most már vannak annyian, hogy még a határozatképességének ujbol való megállapítását sem kívánják. A jegyzőkönyvet ezután akadálytalanul módosítják.

(A Ház részvéte.)

Perczel Dezső elnök: Szomorú bejelentést kell tennie. A királyi családot súlyos gyász érte Klotild főhercegnő halálával. A mély gyásznak legnagyobb sujtottja József főherceg és családja. Gyászában részvételt oszt az egész nemzet. Indítványozza, hogy a Ház adjon részvétének jegyzőkönyvében kifejezést, tolmácsolja ezt a részvétét az elnökség a gyászba borult főhercegi családnak a szokott módon, tegyenek koszorút a ravatalra és a temetésen jelenjen meg az elnökség a Ház képviselőjében. (Helyeslés.)

Gróf Zichy Aladár: Az uralkodó család gyász részvétet kelt az egész országban. Szükségét tartja, hogy ezt párta részéről külön is tolmácsolja. Hangsúlyozza, hogy József főherceg mennyire összenőtt a magyar nemzettel s részvéttel emlékezik meg az ifjan elhunyt főhercegisasszonyról.

Szederkényi Nándor: Nem közönséges lojalitást, hanem a magyar nemzet szívéből fakadó részvétet szövegezte meg a gyász kapcsán, mely József főherceget, honvédségünk főparancsnokát érte. Hosszan eszetelt ezt a részvétet és végül hozzájárul az elnök indítványaihoz.

hangon, s máskor oly szelid, sötétkék szeméit haragosan függesztette az asszonyára. — Oh igaza volt annak — a nevét elfeledtem — a ki az mondta: férfi sorsa a nő. Szeszélyből, indolenciából, restségből, vagy tudom is én minek nevezem, képes a férfiak a pozícióját tönkre tenni, veszélyeztetni a népszerűségét, az állását, sőt még az életét is . . .

Az asszony ijedten ugrott fel a helyéről.

— Az Istenért, Gyurkám, — kiáltott aggodalmasan, fél tenyerére támaszkodva az asztalon — te félrebeszélés! — Hiszen talán ez a csekélység, hogy Terényiéknek nem adtuk vissza a látogatást, nem vonhat ily súlyos következményeket maga után . . . Jó, megengedem, hogy a népszerűségnek nem éppen használ, de elvégre is egy fecske nem csinál nyarat, és rólam mindenki tudja, mily nehezen mozdulok ki valahová . . .

— Kérlek, hagyd abba a mentegőzést, — mondta a férje összeráncolt homlokkal. — Ez már így nem használ semmit. Jobb lesz, ha tentát és egy árkus papírost adsz ide, hogy mielőbb megírjam a . . .

— Talán a hivatalban kaptál levelet? — vágott közbe az asszony kíváncsian. — Ezek között — az asztalra mutatott — egy sem igényel választ.

— Nem, — szólott a férje tompa hangon, — a — végrendeletemet akarom megírni.

— A . . . a . . . Mit? . . .

Gr. Tisza István: Szintén egy pár kegyeletes szóval emlékezik meg az elhunyt főhercegnőről. A magyar nemzetjében és rosszban mindig együtt van az uralkodó családdal. Kívánja és hiszi, hogy a lesújtott főhercegi család találjon vigasztalást az egész ország részvételében. (Helyeslés.)

Perczel elnök erre kijelenti, hogy javaslatát az egész Ház elfogadta.

(Egyéb előterjesztések.)

Perczel elnök ezután megteszi egyéb elnöki előterjesztéseit.

Lukács László pénzügyminiszter: Benyújtja a Magyarország és Horvát-Szlávon-Dalmátor-szágok között létrejött pénzügyi egyezmény beikkekelyezéséről szóló 1889. XI. t. c. hatályának újabb meghosszabbításáról való törvényjavaslatot.

A Ház a javaslatot a pénzügyi bizottsághoz utasítja.

Lovász Márton: Az elnöki előterjesztésekhez kér szót. Tudomása szerint a Háznak több tagja lemondott bizottsági tagságáról. Kéri, hogy az elnök miért nem jelentette be ezt is előterjesztései között.

Perczel elnök: Tudomása szerint mások is le fognak még most mondani bizottsági tagságukról s azért a megüresedő helyek betöltéséről egyszerre akar gondoskodni. (Helyeslés jobbról.)

Kubik Béla: Az elnök nem gondolatolvasó. Honnan tudja, hogy mások is le fognak mondani?

Madarász József: Indítványozza, hogy a Ház holnap intézkedjék a megüresedett bizottsági tagságok betöltéséről.

Perczel elnök: Készséggel hajlandó elég tenni a kérésnek.

Lendl Adolf: Személyes kérdésben kér szót és ennek keretében válaszol arra az ideiglenes feleletre, melyet Berzeviczy közoktatásügyi miniszter a minap szólónak a buziási - közalapítványigazgatóság körében észlelt állítólagos visszaélések tárgyában előterjesztett interpellációjára adott. Szóló a miniszterrel szemben vitatja a maga adatainak helyességét.

(Az ujoncvita.)

A Ház ezzel rátér a napirendre, az ujoncvita folytatására. A vitának mindössze három szónoka van még: Holló Lajos, Lendl Lajos és az öreg Madarász József. Holló nevét szólítja elsőnek a jegyző.

Holló Lajos: Azzal kezdé hosszúra nyúló beszédét, hogy a magyar nemzetet mindig a bátorság és a merészség vitte előre. Ezt a bizakodásból fakadó bátorságot szóló sem adja fel. Ha kishitű lett volna a magyar nemzet, akkor rég nem volna már itt. Szóló sem engedhet a kishitűségnek, mikor küzdelmük céljáról van szó. Nem látja lerakva azokat az alapokat sem, melyek a régi rendszer felújítását megakadályozták. Hosszasan részletké-

— A végrendeletemet. Nem akarom, hogy ha el talállok esni, pörrel támadhassák meg a hagyatékomat . . .

Az asszony a kezét törölte.

— De az Istenért, édesem, minek gondolsz ilyenekre? Hála Istennek, nincsen semmi okod reá. Az egészséged az utóbbi időben kitűnő . . . azután meg — folytatta sirva, — azt hiszed, hogy túl élném csak egy perccel is azt a borzasztóságot, hogy te . . . te . . . jaj nekem, még gondolatban sem merem kimondani azt a szörnyű szót . . .

— Pedig ezzel az eszmével meg kell barátkoznod, kedvesem — vetette oda az alispán sötéten. — Jámbor, békeszerető ember voltam eddig, nem ártottam a légynek sem, és most, önhibámon kívül az előtt az alternatíva előtt állok, hogy vagy gyilkossá váljak, vagy — megöltessem magamat. És mindezt miért? Pusztán asszonyi szeszély miatt . . .

A felesége csaknem magánkívül volt a rémületől.

— De Gyurka . . . dadogta sirva — hát kivel . . . hát kivel akarsz párbajozni?

— Kivel? — fordult amaz hátra mérgesen. — Ja, vagy úgy — folytatta kissé szelidebben, midőn a halálra ijedt asszonyt megpillantotta, — még nem mondtam meg neked. Terényi — az elmaradt vizit miatt — rám küldte a segédeit . . . Az asszony velőtrázó sikolylyal vetette magát a férje kebelére.

désekbe bocsátkozik ezután. A teremben mindvégig kevesen hallgatják. Főlegkor Holló szünetet kér, a mit az elnök megad neki. Szünet után folytatja beszédét.

Holló után

Madarász József beszélt röviden az ujoncjavaslatról. Beszédét három óraker fejezte be.

(Három óras szünet.)

Ezután szokatlan dolog következett. Az elnök fölfüggesztette az ülést, mivel kiderült, hogy a Ház nem határozatképes. A Kossuth-párt nem akar résztvenni a vitában, a Kossuth-párt is tüntetően távoltartja magát, a kormány-pártot pedig szintén nem vonzza semmi a halokló obstrukció ülésekre.

Az ülés fölfüggesztve maradt negyed hétfőig. Ez alatt a kormány tagjai s Perczel házelnök elmentek a temetésre.

Negyed hétkor Feilitzsch alelnök újra megnyitotta az ülést: konstataálta a Ház határozatképességét, s a holnap napirend megállapításával az ülés véget ért.

Klotild főhercegnő temetése.

(József főherceg gyászán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Ma délután helyezték örök nyugalomra Budapesten a fiatal *Klotild Mária* főhercegnőt. Egyike ő a királyi család azon tagjainak, akik magyar földön születtek és magyar földön haltak meg. Klotild főhercegnőben a magyar nemzet a maga halottját siratta meg, s azért volt halála iránt oly nagy a részvét országszerte.

A főhercegnő koporsójához a közönség már kora reggel óriási tömegekben vonult át a hidon, propellereken, meg a siklón, a hol a rendőrség embereinek kellett a rendet fentartani. A siklótól le a kápolna bejáratáig a 68-ik gyalogezred egy zászlóaljja állt sorfalat a rendőrség legénységével. A Szent István kápolnát, a hol a koporsó volt, reggel 8 óraker nyitották meg a közönség számára, a mely fényárban uszott.

A szarkofágon örökzöldből s kaméliákból készített főhercegi korona feküdt, míg annak lábánál a főhercegi korona, legyező, egy pár fehér keztyű s a főhercegnő rendjelei voltak kitéve, a főhercegi kalappal. A kandeláberekben belül csak néhány koszorú volt elhelyezve, majd mindegyike nemzeti színű szalaggal. Ezek között az ősszeminiszteriumé, az országgyűlés két házé, a főváros közönségé, az első honvédhuszár- és gyalogezred tisztikaré. A két lépcsős, alacsony ravatal lábánál ima-

számolyon felváltva egy-egy szerzetes és apáca, ettől jobbra az udvari személyzet két-két tagja imádkozott. A közönség a főbejáraton mehetett a templomba s a jobboldali mellékajtón juthatott onnan ki. A templomban s a kis udvaron testőrök tartották fenn a rendet. A templom felnyitáskor *Kanter* Király apát udvari plébános csöndes misét mondott s ezután félóránként a főváros papsága misézett. Tíz óraker volt a család csöndes miséje, a melyen az összes főhercegasszonyok s főhercegek részt vettek. A gyászoló család az oratoriumban foglalt helyet, a misét pedig *Weber* atya József Ferenc főherceg nevelője mondotta. Misa közben *Klotild* főhercegasszony leányaival az oratoriumból az oltár elé jött s ott letérdelve hosszasan imádkozott. A család fél óra múlva visszahajtatott a honvédfőparancsnoksági palotába. E közben az entreprise a kriptában végezte el a munkálatokat s úgy ezt mint a templomot tizenkét óraker lezárták. Ekkor a város összes templomaiban meghúzták a harangokat, a melyek délután egy óráig zúgtak.

A kora délutáni órákban a királyi palota körül csendőrök és katonák erős kordont huztak. Ezenkívül óriási néptömeg tolongott. A palotába az udvari alkalmazottakon, ismert méltóságokon és a királyi család tagjain kívül másoknak csak meghívójegyekkel lehetett bejutni. Három óra körül egymást érték az udvari és magánfogatok. A ravatal körül a zászlós urak, udvari méltóságok, az országgyűlés két házának elnökei, *Perczel* Dezső és *Csáky* gróf, a tábornoki kar *Lobkovitz* herceggel, a főváros küldöttsége *Márkus* főpolgármesterrel és az elhunyt főhercegnő szolgálattelvő személyzete gyűltek össze. A szertartás megkezdése előtt érkezett a király, utána *Klotild* főhercegnő és *József* főherceg, azután *József* *Agost* főherceg és *Augusta* főhercegnő, *Frigyes* főherceg, *Isabella* és *Henriette* főhercegnők, *Rainer* főherceg, *Köburg* Fülöp és *Agost* hercegek, *Siegfried* Lajos herceg, *Orleans* Fülöp herceg, *Tisza* István miniszterelnök, *Tallian* Béla, *Berzeviczy* Albert, *Nyiry* Sándor, *Hieronimi* Károly, *Cseh* Ervin, *Lukács* László és *Plósz* Sándor miniszterek, továbbá számos előkelőség *Alcsuth*, *Kistapolcsány* és *Kisjenő* főhercegi birtokok küldöttségei.

A szertartás négy óraker kezdődött meg. *Vaszary* Kolos hercegprimás könnyekig megható gyászbeszédet mondott. Ezután megkezdődött a gyászszertartás, melyet szintén a her-

cegprimás végzett rendkívül fényes segédlettel.

Az opera férfikara a *Libera*-t énekelte, miközben a koporsót leemelték a ravatalról és gyászdalok kíséretében a kriptába helyezték. Itt a hercegprimás a koporsót újra beszentelte és néhány ima után a helyettes főudvarmester átadta a holttestet az udvari plébánosnak.

Ő felsége a király visszavonult lakosztályába és este hat óra tizenöt perckor udvari különvonaton Bécsbe utazott.

TÁVIRATOK.

Az osztrák delegáció ülése.

Bécs, december 19. Az osztrák delegáció ma délutáni ülésén *Fitreich* kijelentette, miszerint magától értetődőnek tartja, hogy a beállott viszonyokat teljesen tisztázni kell és a felett való reményének adott kifejezést, hogy alapos megbeszélés után sikerülni fog oly alapot teremteni, melyen az utóbbi időben fölmerült ellentéteket ki lehet egyenlíteni, a nélkül, hogy az egészre veszély háramolnék. Miután azonban nincs elég érkezése arra, hogy e kérdésekkel behatóan foglalkozzék, kéri az osztrák delegációt, úgy a mint tegnap a magyart kérte, hogy a januári delegáció alkalmával foglalkozzék alaposan ezekkel a kérdésekkel.

Monarkiánk és a porta.

Konstantinápoly, dec. 18. O felségének a delegációkhoz intézett beszéde s *Goluchowsky* grófnak az entente hatalmakra vonatkozó fejtegetései a Jildizben és a portán nagy hatást keltettek.

Hirdetmény — a sorozásra.

(Az 1904. évi sorozás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Egy kis meglepetést keltettek azok a nagy, sűrű nyomott plakátok, a melyeket ma Aradon a hirdető-táblákon kifüggesztettek „az ujonczos foganatosításáról.”

A kik nem nézték meg közelebbről ezeket, valami szenzációra gondoltak: talán az ujoncjavaslatokat ma általánosságban és részleteiben elfogadták, s a honvédelmi miniszter táviratban elrendelte a sorozás megkezdését?

— Gyurkám, édesem — nem, az nem lehet . . . És én miattam . . . óh, istenem, istenem . . . óh az az erőszakos ember . . . miért nem üzent inkább nekem, hogy mi a szándéka . . . inkább elmentem volna hozzá százszor, nem egyszer . . . Gyurkám, édes uram . . .

A férje szeliden toltta el őt magától.

— Most már hiába minden siránkozás. Ennek meg kell lenni. Ez elől már nincs kitérés. Talán el kellett volna hallgatnom előled a dolgot — de én sokkal jobban szerettelek, sem hogy bucsu nélkül el tudtalak volna hagyni, esetleg örökre. Száritsd fel a könnyeidet, lelkem, és beszéljünk egy kicsit okosan. A békesi birtokom haszonélvezetét egészen neked biztosítom . . .

Az asszony befogta a száját a tenyerével.

— Gyurka, ha csak egy kicsit szeretsz, hallgass. Hát nem látod, hogy megölsz? . . .

— . . . Ennek a jövedelme kitesz körülbelül hatezer forintot az adó és ártéren felül — folytatta amaz könyörtelenül, — ez elég lesz neked, özvegyiséged ideje alatt. Ha pedig újra férjhez akarnál menni . . .

De az asszony nem hallgatta már. Befogta a füleit a két kezével s arcát a diványpárnák közé temette: onnan hallatszott ki-csendes, bugó zokogása.

De egyszerre felütötte a fejét. Valami reménysugárféle csillant meg a tekintetében.

— Gyurkám — szólott szelid, alázatos han-

gon — meg mindent jóvá lehet tenni . . . Fölöltözöm most, rögtön, azonnal; nézd, még nincs több féltizenkettőnél, ma valamivel korábban jöttél haza a szokottnál, szegényem! és együtt elmegyünk hozzájuk . . .

Az urához ment, a vállára hajtotta a fejét és szép könnyes barna szemeit belemélyesztette az ura szeméibe. Amde azt nem lehetett oly könnyen megvesztegetni.

— Hova gondolsz? — mondta sértődve — hát azt akarnád, hogy az az ember azt higye, hogy megjedtem tőle? Azt akarnád, hogy a férjre az ujjukkal mutogassanak az utcán az emberek: né, itt megy az a gyáva alispán, a ki egy párba elöl megreterált! Hanem, — tette hozzá, a neje kétségbeesett mozdulatát látva — azért csak öltözz, fel édesem. Elmehetünk meglátogatni a főispánékat, — ugyis ő az egyik segédem — s legutóbb társaságban nem gondolunk mindig arra a lehetőségre, hogy holnap ilyenkor, esetleg már reggel — halott leszek . . . A végrendelet pedig várhat délutánig . . .

— Gyurka! — szisszent fel olyan fájdalmasan az asszony, hogy a férje összereszent reá.

Gyöngéden magához vonta őt.

— No hát jól van, nem beszéllek többet erről. Menj, készülj el, édesem, addig én befogatok. Aztán mosd meg a szép szemeidet egy kis hideg vízben — nem kell előre busulni,

hatha mint győztes kerülök ki az egész aférből?

Könnyedén homlokra csókozta a feleségét, azután kilépett a terraszra és kiáltott kocsisának.

Künn a kocsiban egyre az ura kezét fogta az asszony a plüsh-takaró alatt s aggodalmas tekintettel kémlelte arcának kifejezését. A lovak gyors trappban ragadták őket tova a pomdás chausséen s a megyeháza mögött letértek egy mellékutcácskába.

— Hova hajt ez a kocsis? — kérdezte az asszony felocsudva fájo merengéséből.

Az ura szeliden magához vonta őt s mosolyogva válaszolt.

— Terényiékhez, — azután bár senkisémm hallbatta, suttogva hozzátette:

— Megbocsájtss-e azért a rossz tréfáért? De látod, kénytelen voltam vele. Az egész párba-jahistoria légből kapott koholmány, arravaló volt, hogy téged, szegény asszonykám, e látogatásba beugrasszalak. Tudod, közelednek a választások . . . Aztán meg a cél szentesíti az eszközöket . . .

Az asszony harag nélkül, boldogan simult hozzá a vállával a férje széles vállához és mosolyogva csak ennyit mondott:

— Csakhogy egy kissé kevésbbé kegyetlen tréfát gondolhattál volna ki . . .

Közelebbről nézve, a meglepetés még nagyobb volt. A hivatalos hirdetés ugyan az 1904. évi sorozásra vonatkozott. Hiszen még az 1903. évit sem tartották meg!

A hirdetésnek magyarázata az, hogy ilyen időtáiban mindig tájékoztató hirdetést tesz közzé azon katonakötelesek számára, a kik a következő évben kerülnek sor alá. Az a hirdetés, a melyet ma kiragasztottak, majdnem szórul-szóra azonos az évenként szokásos hirdetéssel, amely különösen a katolai kedvezményekre jogosultakat világosítja fel a teendőkről. Csupán a bevezető rész tér el a szokásos formától, — mert egyelőre még csak a törvényhozás bekövetkezendő hozzájárulásának feltétele mellett beszél a sorozás megtartásáról. Ez az érdekes bevezetés, így szól:

A magyar királyi honvédelmi minisztérium az 1889. évi véderőtörvény alapján az 1904. évi ujonc állításnak a március 1-től április végeig terjedő fogantatása esetére az állítás kötelezetteknek a következőket adja tudtára, — hogy ha az 1904. évi ujoncjutalék kiállítását a törvényhozás megszavazza, — az mind a hadsereg, mind a honvédségre nézve a legkedvezőbb eredménnyel fogantatathassák, stb. stb.

Remélhető, hogy az 1904. évi sorozás nem fog az előző évek sorsára jutni, s azt nem fogják egy esztendővel kitolni.

Az 1903-ik évre megszavazandó ujoncjutalék sorozására is régen készen vannak a közigazgatási hatóságok. Ahányszor az obstrukció folyamán a kibontakozás legcsekélyebb reménye kecsegtetett, mindannyiszor megcsínálták a törvényhatóságok az akkori viszonyokhoz alakított sorozási tervezetet, és mindannyiszor úgy rendelkeztek, hogy az ujoncozási törvényjavaslat megszavazása után egy héttel már megkezdődhessenek a sorozások. Legutóbb is két alternatív tervezetet dolgoztak ki a törvényhatóságok, — még pedig olyképen, hogy a törvényjavaslat megszavazása esetén már esetleg 1—2 hét múlva kezdetét vehesse az 1903. évi állításkötelezettek sorozása. Miután azonban egyelőre nem biztos, meddig húzódik az ujoncjavaslat részletes vitája, — nincs kizárva az az eset sem, hogy úgy az 1903., mint az 1904. évi állításkötelezettek egyszerre kerülnek a mérőléc alá.

A székdudvari postamesternő.

(Glosszák Orosz Pálné esetéhez.)

Arad, december 18

Megemlékeztünk a sikkasztás miatt letartóztatott székdudvari postamesternő, Orosz Pálné esetéről. Az aradi törvényszék szánandó foglyáról egy nagyváradi újság hosszabb cikkben elmélkedik, ezeket mondván róla:

Szuronyos örök között vittek a fogházba egy uriaszonyt, aki jobb napokat látott valaha. Hála istennek és a nőemancipációnak, odakerülhetett a postarács mögé és dolgozott, dolgozott a rovatos könyv fölé hajolva. Egyszer aztán fölfedezték, hogy egy pénzes levél eltűnt a kezén. És a szerencsétlen teremtés a bíró előtt kétségbeesve kiáltott fel:

— A nyomoruság vitt a bűnre!

Igenis, Orosz Pálné a székdudvari postamesternő azzal védekezik, hogy bűnének óriási szegénysége az oka. Összevissza 140 korona havi jövedelme volt: ebből kellett megélnie, ebből kellett a hivatal, irodahelyiséget, írószerket, szóval minden költséget fizetni. De még így sem tért volna a bűn útjára, ha egyedül magáról lett volna szó. Azonban férje, aki ugyancsak postatiszt volt, súlyos idegbaja miatt kénytelen volt nyugalomba vonulni, és csekély végkielégítése, amelyet a szolgálatból való kilépésekor kapott, csakhamar ráment a gyógyi-

tási költségekre. Azután őt is az asszonynak kellett eltartani és gyógyíttatni; kis gyermekeinek pedig enniük kellett.

Az államhatalom és a morál erre azt is mondják, hogy bármilyen szegénységgel küzdött is Orosz Pálné, azért nem volt szabad a pénzes levelet eltüntetnie. Múltán éri ezért a büntetés, amit nem is fog elkerülhetni. Mi is azt mondjuk, hogy a szegénység nem jogcim a sikkasztásra, de azért van más mondani valónk az államhatalom számára és pedig a következő:

— Te mindenható állam! Te Krózus, aki kincseket dobálsz a hadügyi bálvány torkába! Te, aki milliókat költesz a civillistára, márványos parlamenti palotára, új égyukra, kegyelmes, méltóságos és nagyságos urak fizetésére! Tudod-e, hogy a te rabszoigaid, akik nélkül gépezeted egy percig sem foroghatna, nyomorult koldusok? Tudod-e, hogy családjuk, gyermekeik a betevő falatért sirnak? Tudod-e, hogy te egy rettenetes bünszerző vagy, aki ugyszólván rákényszerítetted a te páriádat arra, hogy bűnös uton szerezzék meg a pénzt, amit munkáikkal meg nem kaphatnak tőled? Nem hallod panaszait? Nem hallod a börtönbe kerültek vádjait, melyek mind a te lelkesen száradnak? Ezeket kell segítened, ezeket a jankiáltásokat kell einémítanod. Mert amíg ezt nem teszed, addig létezésed bűn és hazugság!

Ezeket gondoljuk, miközben a szegény, szerencsétlen székdudvari postamesternőt börtönébe kísérik a porozlók. Bűnös volt, lakolnia kell érte. De mi könyvet hullatunk utánna...

A király karácsonya.

(Az uralkodó unokái között.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18

Arról, hogy mint szokta a király a karácsonyt unokái körében tölteni, érdekes intimtásokat mond el egy beavatott személy *Az Újság* mal számában.

A király többnyire Wallseeben, *Mária Valéria* főhercegnőnél tölti a karácsonyt. S ilyenkor különösen vidám, kedves élet folyik Wallseeben. A nagypapát, koronás királyunkat várják leánya, veje, unokái.

Rendesen temérdek csomagot is hoz ilyenkor a posta. A király már hetekkel előbb személyesen válogatja ki a meglepetéseket unokáinak. A legifjabb fiu-unoka, a kis *Theodor* főherceg nagyon harcias szellemű, szenvedélyes sportsman. O neki nagy hintalovat, kocsit, biciklit szokott hozni a Jézuska.

Theodor főherceg minden vágya azonban az *eleven paripa*. Ha szerét teheti, rendesen odasettenkedik atyjának főlovászmestere, a magyar származású X. főhadnagyhoz, s mindent ígér neki, hogy csak emelje nyeregbe.

— Sie werden mein Kammervorsteher werden — biztatja a lóra vágyó kis kir. herceg X.-et, aki végül is fölemeli a nagy lóra és néhányszor, sajátkezűleg tartva a kantárt, körülvezeti a rondóban.

Erzsébet kir. hercegnő — mint a családban nevezik *Elli* — *Mária Valéria* kir. hercegasszonynak legidősebb leánya is szenvedélyes sportlady, de kitűnően is üli a lovat — akár csak dicsőült nagyanyja, a mi Erzsébetünk.

Passzionátus *Jäger* Ferenc Szalvátor, az első fiu; valamikor kedvence volt a királyasszonynak, *Ferkónak* hívta s egy ízben gróf Kornisné-Vécsey *Mária* által egy teljes csikósancugott hozatott számára. Pörge kalapjai, darutollal is, voltak mindig a kis főhercegnek

akkor s gróf Kornisné rendesen papirosból nyírt mértéket küldött Quentzernek a kis kir. herceg fejéről, hogy jól pászoljon a kalap.

Erzsébet királynénak régi kedvenc udvari dámaja, Kornisné, ma is örömmel látott vendég Wallseeben. Talán nem is annyira vendég, mint inkább otthon van ott a nemes grófné, a ki a magyar hangulat ápolója Wallseeben. *Mária Valéria* kir. hercegasszony hetekkel előre örül már, ha jön Kornisné, s ha megérkezik, örvendezve mondja:

— Végre, legalább most már ismét jóízűen kibeszélhetem magam magyarul.

A kir. hercegasszony semmit sem felejtett. Rendesen olvas magyar lapokat, magyar könyveket s ha csak tudja, hogy valaki magyarul beszél, világért sem szólna hozzá más nyelven.

— Rendesen magyarul gondolkozom és imádkozom. Hiszen tulajdonképpen ez az anyanyelvem. Mondotta több ízben a kir. hercegasszony, ha bámúlták tiszta, helyes, egy kicsit pestmegyelesen csukott e-s társalgását.

Bájos volt, mikor egy ízben intim körben elmesélte, hogy mikor mostani férje szerelmet akart vallani németül, elfutott és pajkosan rázta meg szőkefürtös fejét: Nem értem! Aztán hozzálépett s halkán sugta:

— Mond magyarul. Mond szeretlek!

És Ferenc Szalvátor kir. herceg boldogan, három r-rel magyarul mondta el vallomását:

— Szerretlek!...

A kir. hercegi pár gyermekei is mind értenek magyarul. Gróf Kornisné akárhányszor apró, magyar versekre is tanítja a kis sereget. A mely valósággal rajong a nagymamáért. Így nevezik Kornisné. Sokat játszanak együtt kedvenc állatkáikkal, cicák, kutyák, fürtös báránykákkal.

Gróf Kornisnének van egy kedvenc kutyája. Ezt rendesen elviszi magával Wallseebe. A kutyus kóbor természetű s asszonya egyre retteg érte. Ezért is, mihelyt megérkezik a grófné, azonnal közlést tesz a hirdetés, hogy ha egy ilyen és ilyen kutya elveszne, magas jutalom mellett hozassék vissza a kir. hercegi kastélyba. Saját kutyái miatt ezt soha se hirdeti ki a kir. herceg, noha ő is passzionátus ebkedvelő. De azt tartja, a melyik kutya elszalad a gazdájától, az után nem érdemes menni.

Karácsony előtt nagyban folynak a jótékonyági munkálatok is Wallseeben. Hihetetlen, milyen mesés összeget áldoz évente a főhercegné könyörületos célokra, de mint hiteles könyvvezetés mutatja, rendesen meghaladja a hetvenezer forintot.

SPORT.

+ Tornászok ünnepe. Az *Aradi Tornaegyesület* holnap szombaton este 6 órakor tartja szokásos évi disztornázását a liceumi tornacsarnokban, melyre a tornászok már hetek óta lelkiismeretesen és azzal a dicséretes buzgalommal készülnek, mely az egész ország tornaegyletei és sport közönsége előtt előnyösen ismert aradi tornaegyesületet jellemzi. A műsor, melynek érdekes és kimagasló számai a súlyzóval végezendő szabad gyakorlatok lesznek azok, melyeket a jövő évi pünkösdi ünnepek alatt Aradon rendezendő országos tornaünnepély alkalmával fognak a tornászok bemutatni s melyeket az országos tornaszövetség műszaki bizottsága egyhangulag elfogadott s rendkívül szépek talált. Ujak lesznek még a műsorban a *buzogány-gyakorlatok* az ugró asztal és a tornász gulák és csoportok, melyeket a közönségnek most lesz alkalma először látni. A zsüri elnöke lesz *Urbán Iván* főispán, az „Aradi Tornaegyesület” elnöke, tagjai: *Robitsék* Ágoston dr., *Péterffy* Antal, *Burián* János, *Boros* Vida, *Szabó* József, *Steinitzer* Pál dr., *Fényes* Iván dr., *Jancsovic* Ferenc, *Palotay* Antal, *Matusik* Márton

és Nagy Sándor. A bejárat az Erzsébet körutóról történik az öltöző terem ajtaján, mely színes lámpionnal és zászlóval lesz megjelölve. Miután a tornacsarnokban minden talpaiatnyi tér el lesz foglalva, az elnökség tisztelettel felkéri a meghívott nagyjérdemű közönséget, hogy kis gyermekeket ne hozzon s háromnegyed 6 órakor gyülekezzenek, mert az ünnepély pont hat órakor megkezdődik s az ezután érkezők megzavarják az ünnepély sorrendjét. A torna-ünnepély nyolc órakor ér véget.

Novelli és társulata.

(Apróságok.)

Arad, december 18.

A nagy talentumok pályafutásának mindig van bizonyos legendaköre, mely körülengi, misztikusan behálózza minden megnyilatkozását egyéniségüknek, s ahhoz vagy költött adomát fűz, vagy a reális valóságot színezi ki. Novelliről, amióta a dicsőség szárnyain járja be a világot, ezer meg ezer „adat”, jellemző történetke forog közszájon, többkevesebb igazságot tartalmazva, a szerint, amint a művész életétől csakugyan hullt egy morzsa belé, vagy csak a közhangulat teremtette meg.

Alkalmoszerűnek tartunk most néhány karakterisztikus apróságot közrebocsájtani Novelliről, aki tudvalevőleg, hétfőn lép fel először az aradi színházban.

Maga Novelli mint férfi egyike a legérdekesebb alakoknak, akik valaha Itália földjén születtek. Nagy, hatalmas termet, antik metszetű fej, melynek arcjátéka oly finom és intelligens, hogy képes a legfinomabb lelki hangulatokat is kifejezni. Játékának nagy színpadi hatását természetesen ezek a külsejének is elősegítik, bár alakításában mindig több a belső tálom.

Három esztendővel ezelőtt járt nálunk utoljára Budapesten. Akkor a Vigszínházban lépett fel az első estén. Shylockot mutatta be. A lelkesedés óriási volt s előadás után bankettet rendeztek a művész tiszteletére. Természetesen egyik toaszt a másikat követte s valamelyik lelkes olasz-barát újságíró Novellit a világ legnagyobb színészének nyilvánította. A művész elmosolyodott és nyomban reflektált, a következőképen:

— Magam is elismerem, hogy az olasz szellem sok nagy embert adott már a világnak, s nem tudom, mások mondják, hogy nekem is voltak már némi alkerekim, de a dicsőség mégis az önmóké uraim, mert önmó tudnak érezni és lelkesülni úgy, mint egyetlen más nemzet sem. Es higgyék el, ez a lelkesedés sokkal értékesebb annál, amit én nap nap után produkálok.

Máig se tudják, hogy mit akart ezzel a nagy olasz mondani, ha csak a magyarázatot abban a kis beszédben nem keressük, melyet tegnap este a „Dramma novo” előadása után a Népszínház deszkáiról intézett a közönséghez. Az utolsó felvonás már rég véget ért, a közönség azonban helyén maradt és tombolva kívánta látni Novellit. A művész yégre is kénytelen volt a függöny elé lépni és beszélt a lelkesedésről, Magyarországról és sok más szép dologról. Azt mondják, akik hallották és értették, hogy soha annyit ékesszólás nem párosult még oly magas költészettel, mint Novelli beszédében.

Van egy kis fia Novellinek, *Guiseppa*, aki feltűnő ügyes karrikatura rajzoló. Az apjának összes maszkjait megörököltette már és valóságos Frengeli jeleneteket állított össze belőlük. Különben ő is tagja a társulatnak, a gyermekszerepeket vele játsszatják.

A Novelli társulat egyébként komoly, jól szervezett művésztestület, mely 25 tagból áll. Nem is lehet hasonlítani az ismert vándor staggionákhoz, amelyeket csak staffageül szokott használni a „star”. Legkiválóbb tagja maga a művész felesége *Giovanni* asszony, aki elsőrangú drámai színésznő.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 28. Az aradi iparosifjak műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Központi Szálló.)
 December 31. Kereskedők Szilveszter-estéje (Központi Szálló.) — A pécskai ifjúság táncvigalma (Haller-szálló.)
 Január 2. Kaszinó-estély (Saját helyiség.) — A Székely-Otthon estéje (Központi Szálló.) — Az aradi magyar nyelvterjesztő-egyesület bálja (Színházi sörcsarnok.)
 Január 9. A Vörös Kereszt és Fehér Kereszt-egyesületek nagy ünnepsége (Központi Szálló.) — Hivatalszolgák bálja (Kass vendéglő.)
 Január 16. Az atletikai klub bálja (Fehér Kereszt.)
 Február 1. Tanítók bálja (Polgári Húiskola.)
 Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.)

Az Országos vásár nyílt színpada.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

A Fehér és Vörös Kereszt egyesületek közös farsangi ünnepének, az Országos vásárnak rendezői ma délután, Lócs Rezső tanácsnok vezetésével újabb értekezletet tartottak. Ezen főként a vásár legérdekesebb részével, a nyílt színpaddal foglalkoztak.

Megállapodtak abban, hogy a nyílt színpad műsora két részen fog lefolyni. Az első résznek műsora ez:

1. *Bajazzó-prolog*: előadják Radó Károly dr. és Ransburg Sándor.
2. *Halász Jenő és Róth Erzsé* hegedű zongora duettje.
3. Monolog, a melyet *Hadffy Elza* fog Ransburg Sándor zongora-kíséretével és egy gyorsrajzoló illusztrációival előadni.
4. Jelenet a *Nebántsvirág*-ból játszik: *Fóti Frida és Mariházy Miklós*.

A második rész műsora:

1. *Kékvők*, lejtik ketten.
2. *Szondy Bella* ének száma.
3. *Ransburg Sándor* kupléi.
4. *Reggeli menedékhely*: Gorkij-parodia. Rendezi *Mariházy Miklós*.

Azokban az időközökben, a mikor a nyílt színpadon nem lesznek produkciók, három mozgó csoport fogja a vásárt élénkíteni: az egyik a *cigánykaraván*, a melyben egy hölgy és több ur vesz részt. Ennek rendezésére *Ory Aladárt* kérték föl. A másik az *olasz csoport* 4 nő és ugyanannyi férfi. Ezt *Ransburg Sándor* rendezi. Az utolsó végül *magyar csoport*: 4 nő és 6 férfi, s ezt a csoportot *Radó Károly dr.* fogja instuálni.

Az országos vásáron való közreműködésre fölkéri az *uri bandát* is, a mely valamelyik sátorban fog játszani. A rendező bizottság különben hoinaptól kezdve *permanenciában* van, öttől föl hétig a *Központi* vendéglőjében, Lócs Rezső vezetésével.

(=) *Estély a Kossuth-szobor javára*. Az aradi iparosifjak *Kossuth Lajosnak* Aradon emelendő szobor javára december 26-án, karácsony másodnapján a *Központi Szálló* disztermében, a *Kossuth-asztaltársaság* védnöksége alatt ünnepi estélyt rendeznek.

Az ünnepély műsora: Nyitány. Előadja *Straus Sándor* műkedvelő zenekara. Ünnepi megnyitó. Tartja *Sulik Kálmán*. Kossuth emlékezete. Szavaja *Harmath Ferenc*, negyedéves tanítóképző növendék. *Benedek Arpad*, a „Függetlenség” felelős szerkesztője ünnepi beszédet mond. Zeenegeveleg hazafias dalokból. Előadja a műkedvelők zenekara. „Aszfaltbetyár” monolog. Iria *Faragó Rezső* hírlapíró; szavaja *Vankó Ferenc*. Megadjuk! Részlet az „Aranylakodalm” harmadik felvonásából. Zárszó. Mondja *Nagy Kálmán*, a Kossuth asztaltársaság elnöke. Az előadást *Polgár Sándor*, az Aradi Nemzeti Színház tagja rendezi. Zilahi Gyula színigazgató a szükséges ruhákat és diszleteket készsége bocsájtotta az ifjúság rendelkezésére. Az ünnepélyt reggelig tartó tánc követi *Erdélyi Tóni* zenekara mellett. Kezdeté este 1/8 órakor. Belépti díj: személy jegy 80 fillér, karzatjegy 40 fillér. Az *Aranylakodalm* III. felvonásának szereplői: A kormányzó *Szilágyi Lajos*. A

képviselőház elnöke *Sulyok István*. Nyári Pál *Marjai Lajos*. Koltai Jenő, szazados *Marksteiner András*. Katalin, neje *Tautner Matild k. a. Krausz Soma*. Vankó Ferenc. Kuruc, föltaláló *Kohut Béla*. Bodó huszárhadnagy *Zombory Gyula*. Huszár futár *Feiler Kálmán*. Mikulás Janó *Lazaresku Béla*. Asszonyok küldöttsége *Maygert Lóna k. a. Hibler Mariska k. a. I, II. szerezsan Papp István, Farkas Béla*. A kormányzó titkára *Sulik Kálmán*. A kormányzó irnok. *Beleznai Károly*. Kuneot *Ernö*. Szolgák *Dauda József*, *Hajdu József*. Ügyelő: *Kristófi József*. Sugó: *Tamasovich Károly*. A rendezőség: *Nagy Kálmán* elnök, *Müller Károly* tb. elnök, dr. *Barabás Béla* országgyűlési képviselő, ügyvéd, *Tuma Lajos*, *Panker Viktor* alelnökök, *Klapok Alajos* pénztárnok, *Schwarz Zsiga* titkár, *Erdős Hugó* jegyző, a *Kossuth-asztaltársaság* vezetősége. Szilágy: *Lajos*, *Feiler Kálmán*, *Schulik Kálmán*, *Kohut Béla*, *Lazarescu Béla*, *Kunert Ernő*, *Zombory Gyula*, *Vankó Ferenc*, *Kraft Sebestyén*, *Marksteiner András*, *Beleznai Károly*, *Dauda József*, *Sulyok István*, *Schmagel György*, *Magyary Alajos*, *Farkas Béla*, *Furmesz Hermann*, *Heinrich Adam*, ifj. *Báday János*, *Moldoványi Arpad*, *Biró Ferenc*, *Pitz Mihály*, *Keserü Vince*, *Rigler János*, *Marjai Lajos*, *Papp István*, *Mannster János*, *Polorecky Dániel*, *Berecz Lajos*, *Drescher Vilmos*, *Soitész András*, *Ráday István*, *Ift József*, *Bethlen Zsigmond*, *Stankovics Miklós*, *Dandi Imre*, ifj. *Czedly József*, *Förner Rezső*, *Varga Endre*, *Tivadar János*, *Hajdu József*, *Farkas Sándor*, *Krizsan Károly*, *Csatlós Lajos*, *Domokos Lajos*, *Tamasovics Károly*, *Kristóf József*, *Bartos Károly* és *Czudar János*.

Az obstrukció utolsó napja.

(Az ujoncjavaslat elfogadása előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 18.

Holnap, — ha csak különös, abszolúte előreláthatatlan valami nem következik be, — a Ház általánosságban elfogadja az ujoncjavaslatot. A javaslat, a mely majd egy esztendő vitát provokált a képviselőházban, a melynek során két kormány megbukott, általánosságban meg lesz szavazva. Még ez azonban nem jelenti, hogy egy-két nap alatt törvény is lesz belőle. Hátra van még a részletes tárgyalás, azonban kérdéses, hogy a Szerkényi-csoport abban ki akarja-e fejteni az erejét. Ma ugyan *Holló Lajos* még erősen tüzelt, de valami az ő kedvük lankadását is jellemezte; hire járt ugyanis, hogy a delegációban történeteket szöba akarják hozni a Házban, ez azonban nem történt meg.

Az obstrukciónak már csak két szónoka van: *Lendl Adolf* és *Bartha Miklós*. Miután egy se oly kaliberű szónok, hogy egy-egy ülés kibeszélésére vállalkoznának, valószínű, hogy a holnapi nappal lezáródik az obstrukció és az ujonctörvényjavaslatot általánosságban elfogadják.

A Kossuth-pártiakat ma nagyon bosszantotta *Holló Lajos* beszédének egy része. *Holló* ugyanis leírta és mai beszédében foglalta *Barabás Béla* határozati javaslatát, a melyet *Barabás* legutóbb a képviselőháznak benyújtott, de még azon az ülésen „félreértés címén” visszavont. Ezt a javaslatot ugyanis *Kossuth*-nak az ujoncjavaslat elfogadása után kellene megtennie, és ehhez *Tisza István* gróf is hozzájárult. Ez a javaslat arra irányul: foglalja a Ház határozatba, amit a miniszterelnök már kijelentett: hogy a szolgálati és vezényleti nyelv fölött a törvényhozás, — tehát a korona és az országgyűlés — intézkedik. Azt hiszik, hogy *Kossuth* ennek dacára elő fogja terjeszteni a javaslatot, mihelyt az ujoncjavaslatot elfogadják.

Egyébként a politikának csöndes napja volt a mai. Az obstrukciónak, úgy lát-

szik a mily zajos volt az élete, olyan esőndben fog az elhunyt megőrténni.

A folyosón ma hire járt, hogy Tisza István gróf katonai programjának első részletéről már javaslatot terjeszt a Ház elé legközelebb. Hir kering arról is, hogy Fay István, a ki az obstrukció abbahagyása miatt kilépett a Kossuth-pártból, választói unszolására be fogja jelenteni Kossuth Ferencnek, hogy a párthatározatnak aláveti magát és a Kossuth-pártba visszalép. Ezek azonban egyelőre megerősítetlen hírek maradtak.

A király Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 18.

Szomorú alkalom hozta a királyt egy napra Budapestre: József főherceg fiatal leányának, Klotild főhercegnének temetése. A király reggel jött Budapestre, és este már visszautazott. Budapesti tartózkodásáról a következőket táviratozzák:

A király ma reggel 9 óra 52 perckor külföldön udvari vonattal a nyugoti pályaudvaron át érkezett a fővárosba, hogy résztvegyen Klotild főhercegnő temetésén.

Az udvari vonatot, mely a pontos időben robogott a pályaházba, Marx János igazgató helyettes vezette. A vonatot kísérték Décsy üzletvezető, Steisgal főfelügyelő s Lendvay felügyelő. A felség kíséretében voltak: Liechtenstein herceg főudvarmester, Paar Ede gróf és Bolfras főhadsegédek, König udvari tanácsos, a kabinetiroda feje, Kernel udvari orvos és a rendes kíséret.

A király fogadására megjelentek: Márkus József főpolgármester, Rudnay Béla főkapitány, Pulszky Garibaldi üzletvezető és Daróczy Rezső felügyelő állomásfőnök.

A mint a hat szalonkocsiból álló vonat megérkezett, ő felsége az első waggon ajtajában megjelent s nyomban az urak felé fordult. Elsőnek Marx helyettes igazgatót szólította meg, a kitől Ludvig Gyula állapota felől tudakozódott, majd Márkus József főpolgármestert, s hosszasan Rudnay Béla főkapitányt tünnetelte ki beszélgetésével.

A felség ezután Paar Ede gróffal zárt udvari hintóba ült, s a várba hajtatott. A várőrségen az első honvédgyalogezred tartott szolgálatot, a mely dobpergés között adta meg az uralkodót megillető tisztelegést. A palota főbejárataánál a királyt Apponyi Lajos gróf udvarnagy, Kanter apát és Galle Antal várkapitány fogadták. A felség az udvarnaggyal néhány szót váltva, lakosztályába vonult, s később fogadta József főherceget.

A király este 6 óra 10 perckor utazott vissza Bécsbe.

A király elutazása alkalmával a nyugoti pályaudvaron megjelentek: Márkus József főpolgármester, Rudnay Béla főkapitány, Liechtenstein herceg főudvarmester, s a vasuti előkelőségek. A király, a mint kíséretével megérkezett, Márkussal és Rudnayval váltott néhány szót, azután Daróczy Rezső állomásfőnök jelentette, hogy a vonat indulásra készen áll. Ezután a király a vonatra szállott, a melyet Marx helyettes elnök-igazgató vezetett. A királyi vonat 10 óra 12 perckor érkezett Bécsbe.

Az udvarnak Klotild főhercegnő temetésére érkezett tagjai közül Bainer főherceg fél tizenegy órakor indult Bécsbe. Frigyes főherceg fél kilenckor utazott el Gárdára, a honnét béklyei birtokára megy.

Fölpofozott képviselő.

(Drakulics Pál újabb botránya.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

A szabadkai vasut pályaudvar restaurációja páratlan botrány színhelye volt az este. A botrány egyik hőse Drakulics Pál dr., Zombor város országgyűlési képviselője, a másik Lukács János, a restauráció főpincére, akinek abban a pazar élvezetben volt része, hogy a képviselőknek száz főnyi közönség szemeláttára főképelt hette. A pofonokat önvédelemből osztotta ki a főpincér, mert Drakulics Pál részéről előbb hangos szóval, majd tetteg olyan inzultusnak volt kitéve, amelyet nem hagyhatott válasz nélkül.

A botrány részleteiről a következőket jelentí szabadkai tudósítónk:

Tegnap este hat órakor a szabadkai pályaudvar éttermében időzött Drakulics Pál dr. zombori képviselő Paulovics vukovári földbirtokos társaságában. Mindketten a zombori gyorsvonattal érkeztek Szabadkára, hogy onnan tovább utazzanak Budapest felé. Mikor a képviselő meglátta a restaurációban futkosó főpincéert hangosan odaszólt az asztaltársának:

— *Ilyen komisz, gazember pincér nincs seholl Komisz fráter!*

A főpincér jól hallotta Drakulicsnak durván sértő kijelentéseit, de ismervén a képviselő kötekedő természetét, a botrány elkerülése végett nem reflektált azokra. A nyáron történt ugyanis, hogy Drakulicsot a főpincér — más vendégekkel lévén elfoglalva — kissé megvárakoztatta az elfogyasztott ital árának átvételével. Ekkor Drakulics hevesen támadt Lukácsra, kijelentvén, hogy ha még egyszer meg meri várakoztatni, fölpofozza. A főpincér erre önérvényesen így felelt:

— Nem ajánlom, hogy a képviselő ur rám emelje a kezét!

Drakulics Pálnak emlékezetében volt ez a konfliktus és hogy tegnap este barátjával megjelent a restaurációban, úgy látszik, a főpincérről is le akart számolni. Ez azonban Drakulics bántó kifakadásaira nem reagált és kerülte a képviselő asztalát, mindaddig, a míg Paulovics birtokos, aki fizetni akart, oda nem szólította. Lukács ekkor kötelességszerűleg megjelent az asztalnál, mire Drakulics magából kikelve rivallt rá:

— Mondtam már, hogy ne merjen az asztalomhoz jönni. Takarodjon innét!

A főpincér erre kötelességére hivatkozott, szenvedélyes hangon védelmezve a maga álláspontját, mire a képviselő fölállt és a főpincéert megütötte. Lukács Jánosban föllázadt a férfui önérvény, odalépett Drakulics Pálhoz és a képviselőt úgy ütötte arcúl, hogy ez a földre bukott és elterült az asztal alatt.

A pályaudvar közönsége összefutott a zajra, hirtelen izgalmas kavargás támadt az étteremben, mindez azonban nem alterálta Drakulics Pált, aki föltápászkodott a földről és bosszút ihelve rohant a botrány hatása miatt a söntésbe visszavonult főpincér után. Mikor itt Lukács látta, hogy a képviselő újra inzultálni akarja, még egy pofont mért Drakulics arcára, u. y, hogy a képviselő a pofontól kivágódott a söntés ajtaján.

Az izgalmat csak fokozta ez az újabb összeütközés, de a körülállók még magukhoz sem térhettek meglepetésükből, mikor bejött a restaurációba a kalauz és a gyorsvonatra leendő beszállásra sürgette az utasokat. Dra-

kulics a hívó szóra fölkelte a földről, rágyujtott egy cigarettára és mintha semmi sem történt volna, föl szállott a vasuti kocsiba és elutazott.

A publikum persze még sokáig a hallatlan botrány hatása alatt állott.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Tavas, operette. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Egy görbe nap, bohózat.
Este: Tavas, operette. (Páratlan bérlet.)

* A bérlőközönség és a Novelli esték. Novelli hétfőn, december 21-én Lear királyt játsza el, az előadás páratlan bérletszünetben megy. Kedden 22-én Papa Labonnardot adja páros bérletszünetben. A bérlőközönség szombaton este 8 óráig válthatja ki helyeit a színházi pénztárnál, mert azontul a negy számmal jelentkező helyi- és vidéki előj-gyzéseket veszik figyelembe.

Egy fölmentő verdikt.

(A férje szeretőjére lőtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

A budapesti esküdtszék ma ismét fölmentett egy asszonyt, aki szerelemföltésében reá lőtt férje szeretőjére, aki különben tulajdon huga.

A vádlott Brenye Imre munkásnak felesége szül. Krajcsovics Paula volt. Brenye Imréné éveken át boldog egyetértésben élt férjével, akitől három gyermeke is született. A múlt év február havában azonban észrevette, hogy férje az ő hugával, a tizenhét éves Krajcsovics Terézszel szerelmi viszonyt olytat. Hiába kérlette férjét, szakítsa meg ezt a viszonyt, Brenyó kijelentette, hogy ezt nem teszi meg. Sőt Krajcsovics Terézzel együtt el is költözött a férj Kolozsvárra, itthagya törvényes feleségét három apró gyermekével együtt. Egy hó mulva a szerelmes pár visszajött ugyan a fővárosba, de Brenyó még ekkor sem szakított felesége hugával s a viszonyt tovább folytatta.

Az elhagyott asszony újra kérlette férjét, térjen hozzá vissza, Brenyó hallani sem akart erről. Ekkor az elhagyott asszony eladta butereit s kis gyermekeivel együtt sógorához, Berényi Istvánhoz ment lakni. Itt a padlásán huzta meg magát gyermekeivel együtt. A férj pedig a sok kérést megunva, megfenyegette feleségét, hogy összetöri, ha még tovább is zaklatja, sőt egy izben a pincébe akarta lökni.

Branyóné mikor látta, hogy kéréseivel célt nem ér, bosszúra tökéltte el magát. Revolvert vásárolt s azután lesni kezdette vetélytársnőjét, a saját hugát.

Három napi kóborlás után ez évi augusztus 12-én a Bécsi-uton találkozott Brenyóné férje szeretőjével, a saját hugával, Krajcsovics Terézzel. Midőn megpillantotta a leányt, háremszor rálőtt. A lövések egyike keresztül furta a bal tenyerét.

Ezen merényletéért került a szegény asszony az esküdtszék elé.

A tárgyaláson a vádlott nő beismerő, hogy rálőtt a hugára, de olyan nagy lelkiifurdalásban volt, hogy azt sem tudta mit csinál.

A végső kétségbeesés kényszerítette erre a lépésre, mert három kis gyermekével együtt, férjének különválása folytán a legnagyobb nyomornak nézett elébe.

Az esküdtszék végül Brenyónét a föltett kérdésekre adott válaszában nem bűnösnek mondotta, mire a törvényszék fölmentette.

Motoros gyorsvonat.

(Arad és Szeged között.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Az arad-csanádi egyesült vasutak társasága, a mely a motoros vasutakkal elsőnek adott példát az ország összes közlekedési vállalatainak, és a melynek eszméjét most sorra követik a többi vasutak, s maga az államvasut is most nevezetesen újítást tervez a motoros forgalomban. A tervbe vett intézkedés, ha beválik, egyenesen fordulatot fog előidézni a vasutügyi politikában.

Azon a két motoros kocsin kívül, a melyet az Acsev. az eddigi forgalom lebonyolításának megkönnyítésére rendelt meg, a Daimler-cég még egy motoroskocsit szállít a vasutnak. Ez motoros gyors-kocsi lesz, s míg a mostani kocsi 35—40 kilométer sebességgel haladnak óránként, a gyorskocsi sebessége 60 kilométer lesz. A Daimler cég ezt félévi próbára küldi az Acsev.-nek, csak ha beválik, fogja a vasut azt megtartani.

Az Acsev. a motoros-gyorskocsit az arad-szegedi vonalon fogja kipróbálni, s ennél fogva valószínűleg a jövő év elejétől motoros-közlekedés is lesz Arad és Szeged között.

Ha a fél év alatt a motoros-gyorsközlekedés beválik, ezt valószínűleg nagyszabású reform fogja követni. Az arad-csanádi egyesült vasut az egész személyforgalmat átalakítja motoros-közlekedésre; a gázmozdonyokkal csak a teherforgalmat fogják lebonyolítani. A szomszédos távolságokon a mostan is üzemen levő, rajában többször közlekedő motorosok fognak járni, a nagyobb távolságokra való személyforgalmat pedig az új, ezután kipróbálandó gyorskocsik végzik.

A motoros gyorskocsit nemsokára szállítani fogják, s előre láthatóan országos érdeklődés fogja kísérni annak próbáját.

A levélhordó merénylője.

(Gyanú egy betűszedőre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Egy névtelen levél felújította az emléket annak a merényletnek, a melyet Boda István püzeslevélhordó ellen követtek el, és a melynek ügyében a rendőrség eddig hasztalanul nyomozott.

A budapesti rendőrség a napokban névtelen levelet kapott, amelyben a következők voltak:

„Ha megakarják találni Boda István merénylőjét, menjenek el a Szent-István kórházba. Ott fekszik Meszes József betűszedő Mézes álnéven.”

A levél már azért is valószínű volt, mert a rendőrség gyanakodott egy Meszes nevű emberre. A levél vétele után kimentek a kórházba, ahol tényleg betegen feküdt Menes István betűszedő. Azonban konstatálták, hogy Meszes már a merénylet előtt egy hónappal került a kórházba, tehát nem ő a merénylő.

A névtelen levélből ellenben arra következtetnek, hogy a merénylő hamis nyomra akarta vezetni a rendőrséget. Azt hiszik, hogy a merénylő írta a levelet és csak olyan lehetett, aki Meszes viszonyait ismerte. A rendőrség most ebben az irányban nyomoz.

Annyit valószínűnek tartanak, hogy a merényletet csakugyan egy betűszedő követte el. Már a nyomozás legelején megállapította a rendőrség azt, hogy a rabló, ugy menekült el, hogy a József-köruton elfutott a Budapesti Hírlap házába és az ellenkező oldalon, vagyis a Röck Szilárd-utca 4. sz. kapun át menekült.

Igen ám, csak hogy ennek az átjáró háznak

az udvara el van zárva. Az első emeleten át sem juthatott a rabló a Röck Szilárd-utca, mert az első emeleti átjáró is zárva van. Tehát csakis a második emeleten át menekülhetett az ismeretlen gonosztevő. Hogy pedig ezt a nem sok ember által ismert utat használta a rabló menekülés közben, ez azt látszik bizonyítani, hogy a gonosztevő olyan ember, aki a B. H. házában belsejét jól ismeri; oda tehát vagy állandóan bejáratos lehetett, vagy ott volt alkalmazásban, mint szedő, szolga, lapkezelő.

Meszes József régebben úgy hárult a gyanu, hogy ő is valamikor a B. H. szedője volt, az arcképét megtalálták a rovottak albumában.

A detektívek megmutatták Meszes József arcképét Boda István levélhordónak, aki bár egész határozottsággal nem állapította meg a rabló személyazonosságát, de azt mondta, hogy a fénykép hasonlít az ő megátamodójához, de látnia kellene az illetőt, hogy az alakjáról megállapíthassa az azonosságot.

Miután azonban Meszes alibije igazolva lett, fölösle es volt a további nyomozás.

HIREK.

— A trónörökös Romániában. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Egy, még megerősítésre váró híradás szerint Ferenc Ferdinánd trónörökös a jövő hó folyamán a román királyi családnak látogatására Romániába utazik s ott több napot tölt. A házigazda Ferenc Ferdinánd tiszteletére nagy vadászatokat rendez a müsseli hegyekben, a román trónörökös részére fenntartott vadászterületen.

— A tűzériaktanya ügye. A temesvári hadtestparancsnokság átirat Arad városához, kérve, hogy miután a tűzériaktanya helye már meg van állapítva, hívja sügősen egybe azt a vegyes bizottságot, amely ez ügyben már tanácskozott. Miután azonban még a tűzériaktanya helyének ügyében hozott határozat nem emelkedett jogerőre s így a vegyes bizottság összehívása meddő dolog volna, a város tudatta a hadtestparancsnoksággal, hogy a kérelemnek ez okból nem tehet eleget.

— Strossmayer állapota. Zágrábból táviratozzák: Strossmayer püspök állapota rosszabbra fordult. Eszéken elterjedt hírek szerint Strossmayer püspököt nem érte szélhűdés, a melynek folytán elvesztette beszéd-képességét, hanem csak ájulásba esett, mely után ismét helyreállt egészsége. Hír szerint Strossmayer ma délelőtt a püspöki kertben megtette szokott sétáját.

— A Weitzer féle hagyaték. Ismert dolog, hogy mikor Weitzer János egész vagyonát Arad városára hagyta és az elhunyt rokonai pert indítottak a város ellen a hagyaték iránt, a leltározás alkalmával a Weitzer egyik rokona egy a hagyatékhoz tartozó Zágrábban fekvő házra tulajdonjogi igényt támasztott azon a címen, hogy azt Weitzer az ő feleségének hozományképen adta. Miután a rokonok ezen tulajdonjogi igényt elismerték, Aradvárosa is hozzájárult ahhoz, hogy a kérdéses ingatlan egyezség útján az illető tulajdonába menjen át. Ma küldte át Zágráb városa a megzövegezett egyezséget a városnak, aláírás végett. A Weitzer féle pörben tehát egy tétellel kevesebbről fog a bíróság ítéletet hozni.

— Az új szepesi püspök. A szepesi püspökségre újabban Batthyány Tivadar gróf nyitrai kanonok nevét emlegették. Ezt most megcáfolják s hozzáteszik, hogy e térer a kombináció még nem aktuális. Hiszen még alig egy hete, hogy Madách Manó miniszteri tanácsos és Erős Gyula a nagyváradi püspökség jószágkormány-

zója a Szepességen jártak, hogy a püspöki javak átvételével, illetve átadáival járó munkálatokat végleg befejezzék. Az átvételek s minisztériumban még nagy munkát fognak igénybe venni és majd csak ezek befejezése után kerül a sor a megüresedett állás betöltésére. Előreláthatóan három jelölt közt lesz választás: Komlóssy Ferenc eszteromi kanonok Párvy János felszentei egri püspök, vagy pedig Várady Antal dr. miniszteri osztálytanácsos lesz a szepesi püspök.

— Az iparfelügyelő a nyomdákban. A kereskedelmi miniszter nemrégiben rendeletet adott ki az iparfelügyelőknél, a melyben meghagyta, hogy az ipartelepeken szokásos vizsgálatot a nyomdákra is terjeszszék ki. Ennek alapján Stengl Andor aradi ker. iparfelügyelő tegnap és ma, részben maga, részben Zubor Andor iparhatósági biztos kíséretében fölkereste az aradi nyomdákat s azokban beható vizsgálatot tartott. A vizsgálat jobbára a nyomdai műhelyek egészségi viszonyaira, a baleset ellen óvó intézkedésre, a tisztaságra, a gyermekek által végzett munkára és a nyomdákban alkalmazott gépekre terjedt ki. Egyes lapnyomdákban éjjel tartott vizsgálatot az iparfelügyelő, hogy személyesen győződjék meg, kiket alkalmaznak éjszakai munkára. Az iparfelügyelő tapasztalatairól jelentést tesz a kereskedelemügyi miniszterhez, és egyben az aradi iparhatóságot az egyes helyeken szükségessnek találta intézkedések foganatosítására fölhívja.

— Nyisztorné orvosi megfigyelés alatt. Gyuláról táviratozzák, hogy Nyisztorné és bűntársai elleni ügyben a vizsgálóbíró folytatja a tanúk kihallgatásokat. Mára megidézte Lukács Andor főszolgabíró, Nyisztorné sógorát, továbbá a törvényszéki orvost és a kórház elmeorvosát, hogy Nyisztorné elmebeli állapotáról véleményt kérjen. Az orvosok Nyisztornét megfigyelés alá veszik.

— Adókiivetés a jövő évre. Az ex lex miatt még az 1903. évi adó nagy része se folyt be s a jövő évre megkezdik az adókiivetést. Az aradi pénzügyigazgatóság; az 1904. évi egyenes adókiivetési munkálatokhoz Blauer Gyula, Berzsenyi Béla pénzügyi titkárokat, Bánhegyi Lajost és Balla Akost küldte ki.

— Megcáfolt merénylet-hír. Rómából ma az a hír érkezett, hogy az olasz király ellen merényletet intéztek. A hírt azonban csakhamar megcáfolták.

— Ezer korona az aradi szegényeknek. Andrányi Károly, az Andrányi Károly és Fiai vasnagykereskedő cég tulajdonosa, törvényhatósági bizottsági tag, a ki a szegények iránt való könyörületességének több alkalommal bőkezűséggel adta jelét, a mai napon ezer koronát juttatott Institoris Kálmán polgármester kezéhez a város szegényei számára. Az adomány a karácsonyi ünnepnapok alatt kerül kiosztásra a szegények között.

— Új ipartelep a megyében. A Valemáren létesítendő donga hordógyár ügyében a napokban tartották meg a helyszíni szemlét. A gyárat a Neugröschl Goldner és társa cég létesíti, 40.000 korona alaptőkével, s az 40 munkást foglalkoztat. A gyár január elején kezd meg működését.

— Új ügyvéd Dósa Ferenc dr. a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel tette le. Az új ügyvéd Makón nyit irodát.

— A gondozatlan aszfalt. Még egy hosszú életre telik azon évek hosszú száma, a mely időre az aszfalt-részvénytársaságnak az általa készített kocsiutakról gondoskodni, s azokat állandóan javíthatni kellene. Hogy az aszfaltkocsiutak arra mily nagyon rászorulnak, látja, a ki csak azokra néz. Mély bevágások húzódnak végig, s az aszfalt hepehupásabb, mint az alföldi ut, mikor a sár megszáradt. De az asz-

faltársaságot, ez úgy látszik, nem zserirozza. M st már hivatalosan is kénytelenek voltak ez ellen szólani. A mérnöki hivatal jelentést tett a tanácsnak, hogy a *Magyar aszfalt részvénytársaság* az általa készített kocsiut burkolaton mutatkozó bevágásokat kötelessége ellenére nem javította ki.

— **Karácsonyfa-ünnep.** A *mikalakai* állami elemi iskolában vasárnap délután 3 órakor a szegény tanulók felségítésére karácsonyfa-ünnepélyt rendeznek, mely alkalomból az iskolás gyermekek a „Karácsonyféj álom” című darabot adják elő. Utána a szegénysorsu tanulókat látják el téli ruhával, s karácsonyi ajándékokat osztanak szét közöttük. A karácsonyi ünnepély rendezői *Balog Zoltán* községi jegyző, iskola-gondnoksági elnök és *Szabó György* igazgató tanító, akik fáradhatatlanul buzgólkodnak az ünnepély sikere érdekében.

— **Spaun báró visszalépése.** Egy mai esti lap értesülése szerint *Spaun* báró admirálisnak, a hadügyminiszteriumi tengerészeti osztály vezetőjének visszavonulása befejezett tény. A tengerészei parancsnok visszavonulásának híre régen kísért, amíg most testet öltött. Az admirális hajlott korára való tekintettel óhajtja a nyugalmat, mely vágyódásában hitvesének gyöngye egészsége még megerősíti. *Spaun* báró utóda *Montecucoli gróf* ellentengernagy lesz, ki a nehéz és felelőségterhes állásra az egyetlen jelölt.

— **Öngyilkosság az asszony miatt.** Egy szegény, egyszerű napszámos ember szomorú története fejeződött be ma. Egyszerű emberé, a kinek a sorsa alig érdekelt valakit és mégis annyi megható vonás van benne. Közösleges szavakban elmondva, ez a történet: *Botta János*, negyvenhárom éves aradi napszámos ma reggel fél öt órakor az Illés-utca 98. sz. ház tornácán egy szögére felakasztotta magát. Az öngyilkosságot csak reggel háromnegyed hét órakor vette észre a ház tulajdonosa, aki rögtön jelentést tett az esetről a rendőrségnek. *Botta* teste akkora már teljesen kihült, s a helyszínén megjelent *Berecz Ferenc* alkapitány és *Leitner Ernő* dr. kerületi orvos csak a beállott halált konstatálhatták. A rendőri nyomozás során megállapították, hogy *Botta*, aki tizenhét éve élt házasságban *Lukács Teréz*szel, nejevel állandóan rossz viszonyban állott. Az utóbbi időben többször el is váltak, mert az asszony mást szeretett. Eddig azonban az asszony mindig visszatért férjéhez, míg most, mintegy háromnegyed éve végleg elhagyta és a szeretőjével állott össze. *Botta* már ekkor hangoztatta, hogy elemészti magát és az asszonyt is többször fenyegette gyilkossággal. Ennek következtében igen sok dolgot adtak mindketten a rendőrségnek az egymás ellen tett feljelentésekkel. Bántotta még *Bottát* az is, hogy a felesége végig kitarított nála, amíg valami pénzeszkéje volt, de mikor a pénz elfogyott, elfogyott az asszony szerelme is. Betörtözte végül a keserű poharat az, hogy *Botta* megtudta, miszerint az asszony szeretője verni szokta két kisebbik gyermekét, akik az asszonynál maradtak. Tegnap este még jókedvet tettetve megvacsorázott, sőt valamivel többet ivott a kellőnél; valószínűleg beborozott állapotban eszébe jutott a felesége és felakasztotta magát. Úgy találták meg reggel, ingben, nadrágban és csizmában, a szögére hurkolt kötélen csüggve. A szegény embernek négy kiskorú gyermeke van, akik közül a legidősebb tizenhárom éves. A gyermekek most az anyjuk gondjaira maradnak.

— **Az angol király civilisztája.** Az angol király és a királyi család egyes tagjai külön fizetést és jövedelmeket kapnak az angol nemzetől. *Viktória királynő* 885.000 font sterlinget kapott az udvartartási költségeiért együtt, a walesi herceg és családja 86.000-et, a többi

herceg és hercegnő együtt 87.000-et. *Edvárd királynak* a lancasteri és cornwalli hercegség annyit jövedelmez, hogy összes jövedelme évenként 700.000 font sterlinget, azaz 15 millió koronánál többet tesz ki, nem is számítva azokat az összegeket, melyeket nagy katonai rangjuk szerint kapnak a királyi hercegek. *Edvárd király* azonban kevésnek találta óriási jövedelmét az udvartartás költségeire s most évi 500.000 font sterling civilisztát szavaztatott meg az országgyűléssel.

— **Életunt milliomos fiu.** Néhány nappal ezelőtt írja tudósítónk, egy kétségbeesett öreg ur jelentkezett a budapesti főkapitányságon, *Farkas Lajos* rendőrtanácsosnál, a bűnügyi osztály vezetőjénél és előadta, hogy őt *Höflich Gusztávnak* hívják és bukaresti kereskedő. Duszgadzag embernek mondotta magát, akit egy tragikus családi eset hozott a magyar fővárosba. E hó 11-én ugyanis, *Valdemár* nevű 19 éves fia nyomtalanul eltűnt Bukarestből és azóta sem szülei, sem ismerősei nem találják sehol. *Höflich Valdemár* eltűnésekor egy levelet hagyott hátra. Ebben a levélben mindössze csak annyit ír, hogy elbujdosik. Ez pedig eléggé különös dolog, ha figyelembe vesszük, hogy egy milliomos fiáról van szó. A bukaresti rendőrség, amelynek az elhunyt fiu hozzátartozói bejelentették az esetet, megállapította, hogy a fiu egy *Mentzl* nevű orsovai aranyozóval együtt szökött meg és Budapestre jött. Előbb azonban 1000 frankot vett ki apja pénzeszekrényéből és azt magával vitte. — A boldogtalan, bár duszgadzag román milliomos rosszat sejt fia eltűnéséről, mert ha egyszerű kalandról volna szó, nem sajnálná tőle azt az 1000 frankot, amit elvitt. Attól fél *Höflich*, hogy fiát valami gonosz tette akarják fölhasználni és azért szöktették meg. Ezen rejtélyes eltűnés dolgában a budapesti rendőrség széleskörű nyomozást indított. A detektívek felkutaták az összes fővárosi szállodákat, de az eltűnt fiúnak még csak a nyomára sem akadtak. *Höflich* feljelentése szerint *Mentzl* aranyozó kitűnő hipnotizőr, a ki ilyen formán nagy befolyással lehetett a beteges szervezetű fiura. A budapesti rendőrség bizik hozzá, hogy nyomra vezet a kétségbeesett apát, aki egyelőre Budapesten marad hogy bevárja a nyomozás eredményét. Tegnap táviratoztak a széírózsa minden irányába és így remélhető, hogy az erélylyel megindult vizsgálatnak eredménye is lesz.

— **A Japán kávéház új gazdája.** A *Japán* kávéházat eddigi tulajdonosa, a *Braun* és *Schuch* cég, eladta az eddigi főpincérnek, *Molnár Zsigmond*nak.

— **A német trónörökös szobafogságban.** A tegnapi napilapok berlini értesítés nyomán megírták, hogy egy „német udvarhoz közelálló” katonatiszt három napi szobafogságot kapott azért, mert engedély nélkül részt vett egy loversenyen. Ez a német udvarhoz közelálló tiszt nem más, mint *Frigyes Vilmos* trónörökös, aki körülbelül két hete részt vett egy steeplechase-ben, és aki általában nagy passzióval üzi a legkülönbözőbb sportokat. A kérdéses esetben különben remek lovaglást mutatott, és csak igen heves küzdelem után sikerült a német hadsereg egyik legkiválóbb lovasának öt nyakhosszal leverni. Egyébként természetes, hogy a trónörökös igyekszik olyan veszélyes mulatságoktól megóvni, mint a minő az ilyen steeplechase verseny, ahol egy-két lebukás épenséggel nem rendkívüli dolog.

— **A „hercegi sarj”** A szegedi Csillagbörtönnek ezidő szerint érdekes rabja van most, *Zámbó-Leicht Géza*, egy magyar főúr törvénytelen fia, aki mint a nála levő levelek, különböző iratok és okmányok tanúsítják, több főúri családnak az atyafia és azt mondja, hogy közeli atyafiságban áll az olasz *Sambo* hercegi családdal is. *Zámbó-Leicht Géza*, aki 42 éves,

hatalmas külsejű, széles vállu és igen előkelő modoru ember, öt nyelven beszél, színhámskodással miatt szenved. A derék ur az utóbbi időben olasz földön élt, de azon hiszemben, hogy elfeledték már bűntevéseit, egy sportünnepélyre hazarándult — a titkárjával és inasával. O méltóságát valóban kellemetlenül éin-tette, a midőn a detektívek bejelentés nélkül meglátogatták és bérkocsin elhurcolták. A börtön magánya különben, mint mondják, jót tesz az idegeinek, mert azeiótt igen nervózus volt, de a munka sehogysincs inyére. Beosztották *Takács Zoltán*, hazai bűnügyi kronikánk mázík jelese melié, akivel együtt a cipész munkákat jegyzik. *Zámbó-Leicht Géza* ur buzgódozott az irástól és azt mondta, nem is tud írni.

— Aki öt nyelven beszél, bizonyára írni is tud, — szölt a börtön gondnoka.

— Ujjé, írni? Nem szoktam meg, helyettem a titkárom ír.

Takács Zoltán, aki különben a Csillagbörtön rabjainak a jogtanácsosa, intím barátságot kötött *Zámbó-Leicht Géza* urral s együtt néha igen élénk és alapos eszmecserét folytatnak politikai, társadalmi, közgazdasági és tudományos dolgokról. A hercegi rokonsággal bíró acyafi bámulja *Takács* nagy jogi készülttségét, viszont a pénzügyártó *Takács Zámbó-Leicht Géza*nak a nyelvekben, sport és művészeti dolgokban való ismereteit csudálja. A két érdekes rabnak azonban kinos kalandja akad. Egy cigány rab, aki a cipészműhelybe van beosztva, hozzájuk vágja a z összes szerszámait és azzal fenyegetőzött, nem nyugszk addig, míg a hasukat föl nem vágja.

— Nyomorult cigány: — szölt *Takács Zoltán* nagy felindulással.

— Ilyen szemét is ki meri nyitni a száját! — pattogott a hercegi sarj.

— Ha maguk uri nép, akkor né gyűjjenek mi küzénk, — vágta nekik arcukba a felbőszült cigány. A harag jelentéktelen félreértésből támadt.

— **Az angol nők ékszeréi.** Farsang idején valóságos csodákat irnak az újságok az angol arisztokrácia masés ékszeréiről. Alig akad hercegnő, vagy magasrangú hölgy, aki nem hordoz magán legalább egy millió értékű ékszert. Erre az ékszer gazdaságra azonban érdekes fényt vet az a körülmény, hogy a londoni ékszerészek körében mozgalomindult meg, amelynek célja az, hogy a rosszul fizető előkelő vevőknek ne adjanak el ékszereseket. Néhány nagyobb cég összeakarja állítani a rossz fizető főrangú vevők fekete listáját és értesíteni akarják erről az összes ékszerkereskedőket. Sok hölgy forgolódik az angol udvarnál, aki mindig kölcsönzött, heysesebben ki nem fizetett ékszerekkel pompázik az ünnepségeken. Ennek az állapotnak a megszüntetésére valamelyik ékszerészösszejövetelel egy találékony üzlet ember, azt az indítványt tette, hogy küldjek be az adósoknak ezt a fekete listáját lord Chamberlainhez, aki talán a pénzükhöz segíti az ékszerkereskedőket, ha eltíttatja ezeket a hölgyeket az udvari ünnepségek látogatásától. Főtitlenül bizonyos azonban, hogy a lord Chamberlain nem fogja evvel az udvariatlan intézkedéssel az adós hölgyeket megszégyesíteni, de mindenestre érdekes a hitelezőknek ez az erélyes szervezkedése.

— **Magyar név.** *Kiskorú Spitzer Arthur* keréki illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Szende”-re, *kiskorú Simonics István* magyar-pecskai illetőségű aradi lakos családi nevének „Simonyi”-ra kért átvaltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Jótekonyság.** A városi árvaház növendékeinek felállítandó karácsonyfára a következő kegyes adományok folytak be: 10 kor. gróf *Bréda Viktor*né, 5—5 kor. *Frick Józsefné*, *Lukács Gyuláné*, *Weiter Rezső*, 4 kor. *Varjassy Arpadné*, 3 kor. *Adler Andor*, 2—2 kor. *Barkó Ferenccné*, *Hász Sándorné*, *Hegedüs Lászlóné*, dr. *Marschall Lajosné*, *Marosi Pál*, *Solymos testvérek*, *Steiner Jakabné*, 1—1 kor. *Fritz Ferenccné*, *Glück Zsigmond*, *Heinrich Sándorné*, *Jóób Gusztáv*, *Schick Liike*, 40 fill. özv. *Láncz Terézia*, N. N. 20—20 fill. *Fritz Erike*, *Fritz Gusztá*. Fogadják a nemeslelkű adakozók az árvák nevében halas köszönetünket. Institoris Kálmán ig. vál. h. elnök. *Baiás Ferenc* árvaház igazgató.

— **Egy hetivásár** *Porter Vilmos Nagy Aruházában*. A ki tegnap *Porter Vilmos* nagy aruházában megfordult, tanuja lehetett oly élénk zsbongó vásári forgalomnak, aminőt aligha látott még valamely üzlet Aradon. Reggeltől es

tig szakadatlanul tolongott, sürgött-forgott a közönség az áruház összes termeiben, s különösen a játéktárlatot befogadó nagyterem néha annyira megtelt látogatókkal, hogy percekig szinte elakadt a mozgás. A mostan készülő ingyen fényképek remekül sikerülnek, mivel ugyanis minden egyes kép művészi módon meg lesz retusozva. Fénykép-bonkok csakis e hó végéig állíttatnak még ki, de azok később is beválthatók.

— Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett Balassa féle valódi angol ugorkatej azonnal eltüntet szepelőt, májfoltot és mindennemű tisztátalanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzávaló ugorka szappan 1 kor. 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uránál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécskai-ut 18 sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

— Karácsonyi és újévi ajándékok a legolcsóbb árakban, óriási választékban Weinberger Ferenc ékszer és óra üzletében kaphatók. Arad Központi szálló. Telefon 439.

— Most az alkalom! A ki szükségletét a karácsonyi ajándékokban olcsón beszerezni kívánja, ne mulassza el felkeresni Nádler Lajos férfi és női divat áruházat ahol meggyőződést szerezhet annak valóságára Andrássy-tér 16.

— Szoba illatok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisz cégnél Aradon.

EGYESULETI ELET.

(*) Az Asztalos Sándor társaság énekkarának tagjait és a Sylveszter estélyt rendező bizottság tagjait felkérjük, hogy szombaton este 8 órakor a polgári fiúiskolában tartandó énekkorára, valamint a Sylveszter estély műsorának végleges összeállítása és az erre vonatkozó esetleges indítványok tárgyalása végett okvetlenül és teljes szomban megjelenni sziveskedjenek. Domján alelnök a rend. bizottság elnöke Schleifer karmester.

(*) A Névtelen asztaltársaság holnap szombaton este nyolc órakor rendes havi összejövetelét tartja a Porczán Lajos „Magyar király” vendéglőjében, melyre a tagokat minél számbosabb megjelésre felkéri az elnökség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A felségsértő kaszánya-nóták. A budapesti büntetőtörvényszék 1904. január 28-ára érdekes királyszéki pörben tüzött ki végbírálatot. Az ügyben a panaszt a budapesti cs. és kir. katonai ténparancsnokság emelte ismeretlen tettesek ellen, kik országsherte az összes kaszányákban „Nem engednek szabadságra ez idén” című versnyomatványokat dobáltak be. A versek a „Zsindelyszik a kaszánya tetejét” című népdal dallamára énekelhetők s igen tiszteletlen módon van bennük a király szentélye megemlítve. A nyomtatványon a szerző s a nyomdász neve nincs megjelölve, hanem a vers végén ez olvasható:

Irta: egy három évet kiszolgált baka.

A budapesti királyi ügyészség a sajtófelelősség tekintetében, miután az ismeretlen tetteseket felelősségre vonni nem lehet, a bünvádi perrendtartás értelmében azt az indítványt terjesztette a büntetőtörvényszék elé, hogy nyilvános főtárgyaláson a nyomtatványok elkobzása mondassék ki.

§ „Tapintatosan”. Czimmermann Antal budapesti elemi iskolai igazgató feljelentést tett Zsifkovits Ferenc lovászmester és neje ellen zsarolás miatt, mivel ezek egy zugirász által levelet írtak neki, melyben figyelmeztették, hogy ha gyermekük megverése miatt nem ad nekik kártérítést, bünvádi feljelentést tesznek ellene. Ma tárgyalta az ügyet a budapesti törvényszék. A tárgyalás folyamán igen érdekes dolgok derültek ki a nemes lelkű direktorról, és az egyik tanítóról. Kisült, hogy egy ízben

a tanító úgy meghuzta a Zsifkovits gyerek fülét, hogy vérsugar tört ki a huzás nyomában. Sétapálcával is kezelte a gyermeket, mert, a mi a tárgyaláson kijelentette:

— Elvben szabad pálcával verni, gyakorlatban pedig csak tapintatosan. A direktor ur még a pálcát is elhozta a tárgyalásra, amellyel verni szokta a tanítványait, és kijelentette, hogy ezt szokta használni az iskolában. De csak tapintatosan. Ugy, hogy orvosi kezelésre volt szükség a gyermekeknél a nagy tapintat okából. A két nemes ur emez elvi kijelentések után esküdni is akart, de a törvényszék nem bocsájtotta őket esküre. A két vádlottat, miután kiderült, hogy a zsaroló levél nem az ő kezdeményezésükre, hanem a zugirász kezdeményezésére íródott, a törvényszék a vád alól felmentette, mire a két tapintatos gyermekbarát ügyük igazságos voltának tudatában és mérgesen bár, de azért tapintatosan távozott a tárgyalóteremből.

NAPIREND.

December 19. Szombat. Róm. kath. naptár: Nemezius. — Protestáns naptár: Nemezius — Izraelita naptár: Sabbat, Mik. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (december 6.): Miklós püspök. — A nap két 7 óra 30 perckor, nyugozik 3 óra 54 perckor.

Közlöny-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11^{1/2}—12^{1/2} óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1^{1/2}—2^{1/2} óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett átjáró.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagypontról körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.

December 19. Az aradi tornaegyesület díszturnazása (Lyceumi tornacsarnok.)

December 20. Az aradi kereskedők takaré- és hitel-szövetkezetének alakuló közgyűlése délután 3 órakor (Szabadságtér 7.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1908. december 1-től 15-ig. Személyszállítás 1908. december 1-től 15-ig 17218 személy, bevétel 3324 korona fillér, 1902. december 1-től 15-ig 14054 személy, bevétel 2710 korona 10 fillér, 1908. január 1-től december 15-ig 480812 személy, bevétel 92517 korona 20 fillér, 1902. január 1-től december 15-ig 441429 személy, bevétel 85067 korona 40 fillér. Teherszállítás 1908. december 1-től 15-ig 2316840 klg., bevétel 2579 korona 23 fillér, 1902. december 1-től 15-ig 2587440 klg., bevétel 2815 korona 10 fillér, 1908. január 1-től december 15-ig 47863360 klg., bevétel 54592 korona 92 fillér, 1902. január 1-től december 15-ig 39576990 klg., bevétel 45418 korona 88 fillér.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 18.

Időjárás. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba, alig tartott árákon. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás ködös.

Készletek. Külföld változatlan.

Zárás 12 órakor:

Buza 1904. áprillisa	7.68 — 7.69
Buza 1904. októberre	7.55 — 7.57
Rozs 1904. áprillisa	6.54 — 6.55
Zab 1904. áprillisa	5.44 — 5.45
Tengeri 1904. májusra	5.15 — 5.16
Répece 1904. augusztusra	11.70 — 11.80

Zárás 5 órakor:

Buza 1904. áprillisa	7.68 — 7.69
Buza 1904. októberre	7.55 — 7.57
Rozs 1904. áprillisa	6.53 — 6.54
Zab 1904. áprillisa	5.42 — 5.43
Tengeri 1904. májusra	5.16 — 5.17
Répece 1904. augusztusra	11.70 — 11.80

S z e e z i e t.

— December 18. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, belcórtove 70 korona fogyasztási adót.

Bécsitől mosók 12⁹⁰—13[—] korona mmásanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 18. —

Magyar előírás: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Öreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban 114—6 fillérig. Fatai nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 120—1 fillérig. Fatai közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 120—1 fillérig. Fatai könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 118—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban 120—1 fillérig. Közep páronként 240—260 kilogramm sulyban 118—9 fillérig. Könnyű páronként 340 kilogrammig terjedő sulyban 118—9 fillérig.

Szállásidő. December 15. napján volt készlet 29,443 darab, december 16. napján főlhajtatott 963 darab, december 16. napján elszállított 447 darab, december 17. napjára maradt készlet 29,909 darab. A hizott sertés-üzlet irányzata: Lanyha.

IDEGENEK ARADON.

— December 17. —

Fehér Kereszt szálloda. Baró Malcomes Ilona magánzóne Cs. Apaca. — Boskovits I. utazó Bécs. — Blatt Mór utazó Budapest. — Fuchs Dezső utazó Bécs. — Steiner Armin utazó Budapest. — Kuhn Jenő utazó Bécs. — Rónai Bernát utazó Budapest. — Heckenast Kálmán titkár Budapest. — Paunz Lajos utazó Budapest. — Reitter Mór vállalkozó Temesvár. — Tuniczky János utazó Budapest. — Tury Mihály vállalkozó Késmárk. — Nuszbaum Matild kereskedőné Világos — Grünwald Arnold utazó Brunn. — Farkas Menyhért kereskedő Eger. Szász Ödön utazó Budapest. — Löwy József utazó Bécs. — Markovits Nándor magánzó Nagyvárad.

Központi szálloda. Schwarzenberger Dezső utazó Budapest. — Rohr Jakab kereskedő Szeged. — Bauer Henrik építész Budapest. — Duden Miksa kereskedő Bécs. — Ruzsicska Zsigmond utazó Bécs. — Schindler Ferenc hadnagy Bécs. — Csányi Lajos bankigazgató Szeged. — Rónay Ede mérnök Budapest. — Kintzig Béla műépítész Budapest. — özv. Szalai Paula magánzóne Világos. — Schil Bernát utazó Budapest. — Kövér Lajos nagybirtokos Etelháza.

Vas szálloda. Seidner Samu birtokos Berzova. — Grosz Lajos utazó Budapest. — Klein Mór utazó Budapest. — Fekete Imre utazó Budapest. — Fülöp Sandor utazó Budapest. — Weisz Sándor utazó Debrecen. — Ungar Albert utazó Bécs. — Steinberger J. utazó Bécs. — Fischer Ede utazó Budapest. — Stol József utazó Budapest. — Lantos Géza utazó Budapest. — Schwarz Jenő utazó Budapest. — Roth Jenő utazó Budapest. — Roth Lajos utazó Budapest. — Kohn József utazó Budapest. — Kádár Imre utazó Budapest.

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.08
Gyorsvonat reggel 5.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtti 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnáról délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczról szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sztv. este 9.20

Motormenetek

Arad—Városháza és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.04	Mezőhegyes felől reg. 6.49
Battonya felé d. u. 12.01	Battonya felől d. e. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29	Battonya felől d. u. 4.01

Arad—Új-Szent-Anna—Kétégyháza között.

Kétégyháza felé reg. 6.10	Kétégyháza felől d. e. 12.—
Kétégyháza felé d. u. 12.35	Kétégyháza felől este 6.06

Ingusz I. és fia tankönyv kiadványai.

Telefon 517.

Minden más kiadónál megjelent tankönyv raktáron van.

- Csik János 16 fali olvasó tábla.
 „ „ Abc. ára kötve 50 fillér, 2-ik kiadás.
 „ „ Olvasókönyv a népiskolák II. o. számára, ára 60 fill.
 „ „ Olvasókönyv a népiskolák III. o. számára, ára 60 fill.
 „ „ Olvasókönyv Arad megye földrajzával, ára 80 fill.
 „ „ Olvasókönyv Arad megye földrajzával, IV. oszt. számára saját alatt.
 „ „ Arad megye földrajza, külön lenyomat a Csik-féle min. engedélyezett népisk. olvasóból. Két térkép és számos illusztrációval ellátva, ára keménykötésben 50 fill.

Értesítő könyvecske.

Kiadva az aradi tanítótestületek segélyalapja megbízásából, célszerű ujtásokkal. Ára kötve 12 fillér.

Arad megye kézi térképe, készült Aradon Réthy L. és fia johirű lithografiai műintézetében, 6 színben vastag velin papíron, ára 20 fill.

Arad megye térképvázlata, a térképrajzoltság előfoglalma, ára jó rajzpapíron 06 fill.

Lejtényi Sándor-féle térképvázlatok, IV. kiadás. Magyarország hegy és vízrajzi és politikai vázlata, ára laponként 12 fillér. — Európa, Ázsia, Afrika, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália és Osztr. Magy. Monarchia térképvázlatai, ára laponként 06 fillér.

Gyűjteményes kiadás védőborítékban 1 kor. 50 fill.

Lejtényi-féle Herbarium, 3. kiadás, ára 1 kor. 50 fill.

Lejtényi-féle Herbarium román nyelven, ára 1 kor. 50 fill.

Dr. Hunyady József, a magyar helyesírás rendszere, az új miniszteri utasítás szerint, II. kiadás, ára 40 fill.

Sófalvy-Pataky Kis Phonomimikai

az olvasástanítás kezdete, ára kötve 24 fill. Ezen könyvecske főleg oly iskoláknak készült, ahol egy vagy más okból más abc-t kénytelen a tanító használni. Vezérkönyv hozzá díjtalan. — Teljes kiadás előkészületen.

Kovács Kázmér Szavalkönyv iskolai ünnepekre, kiegészítette és átdolgozta Maurer Mihály aradi tanító, ára 50 fill.

Kovács Kázmér 101 örökszép magyar népdal (szöveg), ára 40 fill.

Záray Ödön földrajz a népiskolák IV. oszt. számára, 13. kiadás, második. a legújabb nép számlálás adatai szerint átdolgozott lenyomat, ára kötve 60 fill.

Kun-Fülöp-Csath, Gazdasági Ismétlő iskolai olvasókönyv. Ez az egyetlen könyv, mely az ez évben megjelent ezen iskoláknak szóló tanterv szerint átdolgozott kiadásban jelent meg, 3. kiadás 25—40 ik ezer, ára kötve 1 korona. Készült az Aradi nyomda részvényszerűség nyomdájában.

12 ives nagy képes árjegyzékünk megjelent. Minden tanítónak kívánatra bérmentve ingyen megküldjük.

Kitűnő tisztelettel

Ingusz I. és fia,

könyvkereskedése.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zeima.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor.

[25]

(Folytatás.)

Mikor megették az ebédet, don Ferrante el akart menni az Európa kávéházba, hogy dominót játszzék. Kereste a kulcját. Donna Micaela azonban maga vette kezébe a kulcsot s végigkísérte férjét azon a folyosón, mely az udvar körül futott. Mikor elég messzire voltak az ebéditől, hogy az apja ne hallhassa a szavát, így szólt:

— Valami kifogásod van az apám ellen?

— Nagyon drága.

— De hiszen te gazdag vagy!

— Ki mondta neked ezt a bolondot? Nem látod, hogy kinlódok mindennap a beltáron?

— Takarékoskodjunk másban!

— Másban is fogok takarékoskodni. Gian-nita már eleget kapott!

— Nem; pálam takarékoskodjunk.

— Te a feleséged vagy. Neked olyan mód-ban kell lenned, mint eddig voltál!

Az asszony egy pillanatra megállt. Azon gondolkodott, hogy mit mondhatna, amivel meg-ijeszthetné a férjét.

— S ha a feleséged vagyok, tudod, hogy miért vagyok az?

— O igen!

— Tudod mit fogadott nekem a plébános?

— Az a plébános dolga; én azt teszek, amit tehetek.

— Talán hallottad, hogy én minden volt barátunkkal szakítottam, mikor megtudtam, hogy apám hiába keresett náluk segítséget.

— Tudom!

— S hogy azért költözök Diamanteba, hogy az apámnak ne kelljen velük találkozni és előtük szegyenkezni.

— Nem mennek be az egyesület házába!

— S ha mindezt tudod, nem félsz az apám ellen cselekedni?

— Félek? A felelősegtől nem félek!

— Boldoggá tettelek? — kérdezte az asszony.

— O igen, — felelt a férfi egykedvűen.

— Ugy-e szeretted nekem énekelni? Ugy-e szívesen vetted, hogy téged tartottalak Szicília legelőkelőbb emberének? Ugy-e tetszett, hogy szerettem veled együtt lakni ebben a vén palotában? Miért kell mind ennek végének lenni?

A férfi rátette kezét az asszony vállára s intően szólt:

— Gondold meg, hogy nem valami cataniabeli, a Via Etnán jako előkelő urnak vagy a felesége!

— O nem!

— Itt fenn a hegyek közt más a szokás! Itt az asszony engedelmeskedik a férjének. S a szép szavakkal nem törődünk! Hanem, ha szükségünk van rá, meg tudjuk szerezni magunknak?

Mikor a férje így kezdett beszélni, az asszony megjéjt. A következő pillanatban már ott térdelt előtte. Sötét este volt, de a kivilágított szobából mégis kihatott annyi fény, hogy don Ferrante láthatta a felesége szeméit. Ezen gő könyörgéssel irányultak azok rá, mint két pompás csillag.

— Légy irgalmas! nem tudod, hogy szeretem az apámat!

Don Ferrante nevetett.

— Ezzel kellett volna kezdened! Most már megboszantottál!

Az asszony még mindig a térdén állt s feltekintett rá.

— Nagyon jó, — szólt a férfi, — hogy a jövőben tudni fogod, hogy mihez tartsd magadat!

Az asszony még mindig térdelt.

— Megmondjam én az apádnak, vagy pedig te fogod ezt tenni? — kérdezte ekkor a férje.

Donna Micaela elszégyelte magát, hogy így megalázkodott. Felállt s határozott hangon felelte:

— En fogom neki megmondani, de csak az utolsó napon. S te se vétess addig észre velem semmit.

— Nem, azt nem fogom tenni — szólt a férfi, utánozva a felesége hangját. — Magam is jobb szeretem, ha rövidebb ideig tart a jajgatás.

Hanem mikor elment, donna Micaela kinevette, hogy Ferrante azt hiszi, hogy azt tehet az apjával, amit akar. O, a donna, már nagyon jól tudta, hogy ki fog rajta segíteni.

A diamantei székesegyházban van egy csodatevő madonnakép, melynek ez a története:

Réges-régen lakott a Monte Chiaro egyik barlangjában egy szent remete. Ez a remete azt álmotta egy éjjel, hogy a cataniai kikötőben van egy hajó, mely szent képekkel van megrakva. S van ezek közt a képek közt egy olyan nagyon szent, hogy egy képtelenül gazdag angol nő annyi aranyat akar érte adni, amennyit nyom. Amint a remete fölébredt, azonnal utrakelet Cataniába. S mikor megérkezett, látta, hogy igazat álmott. A kikötőben csakugyan ott volt a szentképpel megrakodott hajó s a képek közt volt egy madonna, mely szentebb volt a többinél. Ekkor a remete arra kérte a kapitányt, hogy ne vigye el ezt a képet Sziciliából, hanem ajándékozza neki.

De a kapitány vonakodott.

— Angliába fogom vinni a képet, — szólt, — s az a gazdag angol nő ad érte annyi aranyat, amennyit nyom.

A remete megújította a kérését. A kapitány végre is az embereivel letétette a hajóról s kifeszítette a vitorlákat, hogy utnak induljon.

Ugy látszott, hogy a szentkép elvesz Sziciliára nézve! de a remete a parton letérdelt egy lávasziklára s Istenhez imádkozott, hogy ez ne történhessék meg.

S mi történt? A hajó nem tudott elindulni. A vasmacska fel volt huzva, a vitorlák kifeszítve, a szél kedvező, de a hajó mégis három napig mozdulatlanul állt egy helyben, mint-ha zátonyra jutott volna. Harmadnap a kapitány felkapta a madonnaképet s kihajította a partra a még mindig ott térdelő remetének. S a hajó azonnal kitudott menni a kikötőből. A remete pedig a képet felvitte a Monte Chiarora s még most is ott van Diamante nagy templomában, ahol külön oltára van.

Donna Micaela ehhez a madonnához ment, hogy imádkozzék apjáért.

Bement a madonna kápolnájába, mely a székesegyház egyik sötét zugában volt építve. A falai ennek a kápolnának tele voltak aggattva fogadalmi ajándékokkal: ezüst szivekkel s táblákkal, melyeket azok adtak, akik a diamantei madonna segített.

A kép fekete márványból volt faragva s Micaela, amint ott állt a sötét, komor boltozat alatt, a madonna arcát sugárzó szépségben, szelíden látta letekinteni s a szíve megtelt reménnyel.

Ez volt az ég hatalmas királynéja, ez a jó anya, Mária, a fájdalmas szűz, aki megérti mindenki fájdalmát, ez az, aki nem fogja megengedni, hogy apját eivegyék tőle.

Itt mindjárt segítséget fog találni. Csak le kell térdelnie és beszélni a bajáról s a fekete madonna azonnal segítségére lessz.

Mig imádkozott, az a meggyőződés fogta el, hogy don Ferrante ebben a pillanatban változtatja meg a véleményét. Ha haza fog térni, a férje eleje fog menni s azt mondja, hogy megengedi, hogy az apja ott maradjon.

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 80. sz.

Páros.

Szombaton, 1903. évi december hó 19-én:

A tavasz.

Operette 3 felvonásban. James és Duvall után írták: Lindau C. és Wilhelm J. Fordította: Mérey Adolf. Zenéjét szerzerette: Strauss József.

SZEMÉLYEK:

Csapó Gusztáv	Németh J.	Szalókiné	Répássy G.
Margit neje	Singhoffer V.	Gál Feri	Bónis Lajos.
Hallós	Polgár S.	Mayer	Juhász S.
Cecília neje	Pajor Agnes.	Anna	Rózsa Lili.
Ernő, öcsöce	Juhai József.	Kramatica	Füredi J.
Berta	Fóti Frida.	Náci, pincér	Sarkadi A.
Báró Szalóki	Mariházi M.	Izabella	Szilassy J.

Magy. kir. államv. üzletv. Szegeden.

35161—903. III. szám:

Pályázati hirdetés.

A Jassenova és Oravicza állomáson megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezen elnyilvános pályázat hirdették.

A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1909. évi április 30-ig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: Jassenova állomáson: 1 szoba földszint 25 m², 3 szoba emeleten 52 m², 1 konyha emeleten 9 m², 1 vendéglős konyha 12 m², 2 padlás 157 m², 1 pincze 42 m², 1 jégverem 31 m², III. osztályú étterem 32 m². Elárúsítási engedély: I—II. osztályú ét- és váróterem 63 m², perron rész 39 m². — Oravicza állomáson: 1 lakosztoba 84 m², 1 cseledszoba 22 m², 1 konyha 26 m², 1 éléskamra 9 m², 1 pincze 84 m², 1 tálaló 10 m², 1 padlás 125 m², 1 árnyékszék. Elárúsítási engedély: I—II. oszt. ét- és váróterem 63 m², III. oszt. ét és váróterem 83 m².

Az egy-egy koronás bélyeggel ellátott és 1. „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Jassenova állomása pályaudvarán levő üzletre,” 2. „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Oravicza állomás pályaudvarán levő vendéglői üzletre,” felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbön kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. december hó 19-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségpalota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz Kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1903. évi december hó 18-án déli 12 óráig vagy személyesen átadandó, vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a közös czélra szolgáló III. oszt. váró- és étterem fűtése és világításának felét a m. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevők-ről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. évi november hó.

Az Üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Legjobb a SEBTAPASZ.

dr. Forti-féle

Még eddig semmiféle tapasztas nem érte el ennek a jó hatását!

Forti László eredeti gyártmánya.

Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindennemű **sebeknél, égéseknel, daganatoknál**, stb. Azonnal csillapítja a fájdalmat, oszlatja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebet, a nélkül, hogy vágni kellene. **A női emlígyulladásnál** biztos eredménnyel alkalmazatik. **Ar. 2 kor.**, kisebb 1 kor. és a legkisebb 70 fill. Kapható a gyárban, **Forti László** Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. szám és a főraktárban Budapest. **Török József** gyógytárában, Király-utca 12., valamint **Budapestben minden** és a vidéken a nevezetesebb gyógytárakban.

Az eredeti dr. Forti-féle sebtapasz külső csomagolásán, mely **F. L.** betűvel van lepecsételve, az **itt is látható** védjegyet, sajátkező aláírását a Budapesti kereskedelmi és iparkamara 6080/1899. számú végzésével meg-erősítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utánzatok arra indítottak, miszerint az utáanzo ellen a törvényes lépéseket megtegyem és ezek alapján a budapesti büntető kir. járásbíró-ság **1898. június 30-án kelt B. XI.2. számú** végzésével a tapasztas hamisítóját, Forti Györgyöt, a tapasztas to-
vábbi készítésétől szigorúan eltiltotta és eltiltá. 2649

Forti László

1891—1903. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság 1903. V. 2041/2. számú végzése által Sztanity Mátyás aradi lakos végrehajtató javára, Albeck Ilona aradi lakos ellen 270 korona tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal le- és felülfoglalt és 676 koronára becsült üzleti állványok, merlegek és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak. Ezen árverés ugyancsak Sztanity Mátyás 300 kor követelése és jár. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Demeter-utca 111/a hszám a. leendő eszközlésére 1903. december hó 23-ik napjának déli-
előtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hiv-
vatnak meg, hogy az érintett ingo-
ságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becs-
áron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1903. évi de-
cember hó 18. napján.

Györffy Arnold,

2846 bírósági végrehajtó.

Üzleti portál!3³/₄ m. széles 3¹/₂ m. magas**üzleti portál**

üvegezett, esetleg ponyva ernyővel

ellátva

megvételre kerestetik.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

2848

17891—1903. khsz.

Hirdetés.

Az aradi I-ső foku iparhatóság és aradi járási főszolgabírói hivatal, mint I foku iparhatóság mellett 1904. évben működő iparhatósági megbízottak választásának határidejéül 1903. évi december hó 30-ának d. u. 5 óráját a város-háza földszinti kistermben kitűzöm, mikorra az önálló kereskedők és iparosok meghívotnak.

Arad, 1903. évi december hó 16-án.

Sarlot,
főkapitány.

29050—1903.

Hirdetés.

A folyó évi november hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyéri biztosság által szerkesztett összeírású jegyzék 4 drb. ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a értelmében 1903. évi december hó 18-tól számítandó 8 napra a fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közzsémére az-
zal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint: Glück Sámuel, Aliman Tibor, Herzog Lipótné és Schillinger Vilmos, a kik italmérési engedélyt kaptak nem csak megtekinthetik, hanem azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekelteken kívül a kereskedelmi testület és ipartestület is nyujthat be a városi fogyasztási adófelügyelőségnek észrevételeket.
Arad, 1903. évi december hó 12-én.

A városi tanács.

28.582—1903.

Hirdetés.

Az 1904. évi egyenes adó ki-
vetési munkálatok fogatba ve-
endők lévén, felhivatik Arad sz.
kir. város lakossága, miszerint az
adóköteles egyének és tárgyak ösz-
szeírására kiküldött hatósági közeg-
gek kérdéseire lelkiismeretesen és
legjobb tudomása szerint feleljen,
mert ki az összeíró közegeket va-
lótlan bemozdásokkal tévutra ve-
zeti, vagy munkájokban bármí mó-
don akadályozza, az 1883. évi
XLIV. t. cz. 10. § a értelmében 2—
100 koronáig terjedő bírsággal lesz
sujtandó.

Felhivatik továbbá a város közön-
sége miszerint az adókietés lapjaul
szolgálendő vallomási íveket, melyek
ingyen vétbizonyítvány mellett az
adóügyi osztályban vehetők át az
alább kitűzött határidő alatt, a
polgármester megbízásából Kitényi
János a számvevőnél a saját érde-
kéből beadni el ne mulassza- és
pedig:

Az 1903. évben épült házakra
vonatkozó házbérjövdelmi vallo-
másokat az adómentes lakrészek
számának és az adómentességet
engedélyező végzések számának
feltüntetésével a lakások számának
megfelelő sorrendben szerkesztve
folyó évi december 25-ig.

A kereseti adó III. osztálya alá
tartozó az 1903. évben keletkezett
üzletek, kereskedések, vállalatok,
iparok vagy más előre nem tudható
jövdelmi szeilemi és egyéb ha-
szonhajtó foglalkozások jövdel-
meire vonatkozó vallomásokat 1904.
évi január 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá
tartozó meghatározott évi vagy
havi illetményeikre vonatkozó val-
lomásokat, továbbá a tőkekamat-
adó tárgyat képező kamat vagy
életjáradékra vonatkozó vallo-
másokat 1904. évi január 15-ig.

Az általános jövdelmi pótdadó
kiszámításánál levonandó, ingatla-
nokra betáblázott és a folyó évben
tényleg kifizetett adó sági kama-
tokra vonatkozó vallomásokat 1904.
évi január 31-ig vétbizonyítvány
ellen.

A hadmentességi díj vallo-
másokat 1904. évi február hó végéig.

Az ebadaíra vonatkozó vallo-
másokat 1904. évi január hó 8-ig.

A nyilvános számadásra köte-
lezett vállalatok és egyletek jöv-
delmeire vonatkozó vallo-
másokat 1904. évi március 30-ig.

A fent érintett vallo-
mások pon-
tos beadása a felek érdekében le-
vén megjegyeztetik, hogy aki meg-
felelő vallo-
mását a fent kitűzött
határidő alatt be nem adja, arra
az adó hivatalból a mulasztó fél
költségére beszerzendett adatok
alapján fog kirovatni és hogy az
adó tárgyának, az adóköteles jöv-
delmeknek a kincstár megkárosi-
tása czéljából való eltitkolása az
1883. XLIV. t. cz. 100. § a értel-
mében 2—1000 koronáig terjedő
bírságot von maga után.

Arad sz. kir. város tanácsának
1903. évi december hó 5-én tar-
tott üléséből.

A városi tanács.

